

Grški umik na Metaxasovo črto

V Epiru so se Grki umaknili v prve utrjene linije Metaxasove črte — V Pindu so po grških poročilih bili Italijani obkoljeni — Pri Korici se položaj bistveno ni spremenil — Obojestranski letalski napadi — Angleški letalski napad na italijansko pristanišče Brindisi

CARIGRAD, 8. nov. Ass. Press. Po nevtralnih poročilih z grško-italijanskega bojišča je položaj sledeč: Na se-vernem odseku stoje grške čete na višavju vzhodno od reke Devoli, italijanske pa branijo višavje Morove planine zahodno od reke Devolu, na katerega zahodni strani leži Korica. Na osrednjem odseku se položaj ni spremenil in se Italijani drže v gornjem delu doline reke Vojuse. Na zahodnem, epijskem bojišču se je italijanskim četam posrečilo prekorati reko Kalamas. Tu so se Grki umaknili v utrbe Metaxasove obrambne črte, ki poteka s prvim pasom severno od Janine. Tu se pričakujejo sedaj najhujši boji.

Vojna poročila od včeraj in danes

ITALIJANSKO VOJNO POROČILO
 RIM, 8. novembra. Stefani. Italijansko vrhovno poveljstvo je izdalo včeraj sledeče poročilo z grškega bojišča: Naše divizije so prekorale reko Kalamas. Naše letalstvo je sodelovalo z operacijami na kopnem s strojniškim ognjem in bombardiranjem sovražnikovih naprav ob cesti Janina-Kalibaki, kakor tudi z bombardiranjem področja Lerine in Pre-spanskega jezera. Skupine naših letal so bombardirale razen tega pristanišče na prave v Volosu in Patrasu, letališče in železniško postajo v Larisi, vojaške cilje v Misolonghiju, Sakyntu in Metonu kakor tudi želeniško postajo v Lerinu, kjer so izbruhnili ogromni požari. Vsa naša letala so se vrnila domov. Sestreljeno je bilo eno sovražno letalo, drugo pa verjetno tudi. Oddelki naših lovskih letal in proti-

letalske baterije so sestrelile dvoje sovražnih letal pri sovražnem napadu na letališče v Valoni. Naši lovci so obsuli s strojniškim ognjem štirimotorno sovražno letalo tipa »Sunderland« na področju Malte in ga težko poškodovali.

GRŠKA VOJNA POROČILA

ATENE, 8. novembra. CBS. Grško vrhovno poveljstvo je izdalo poročilo, v katerem pravi, da se bijejo vzdolž vse fronte topovski boji. V Epiru so se grške čete nekoliko umaknili v boljše položaje. V Pindskem gorovju so Grki zajeli italijanske alpinske čete, ki so predle do izvira Vojuse. Pri tej priliki je bilo ujetih več Italijanov. Letalstvo je uspešno bombardiralo italijanska zbiranja čet za fronto. Vsa letala so se vrnila v izhodišča. Italijanska letala so napadla več grških mest, a je škoda le manjša. Doslej so

Grki ujeli 10 štabnih častnikov, 138 drugih častnikov in 1156 vojakov. Okoli Korice drže grške čete svoje položaje.

ATENE, 8. novembra. Reuter. Grški umik na južni fronti je po grškem uradnem poročilu samo lokalnega značaja. Angleška in grška letala so bombardirala letališče v Valoni, kjer je bilo uničenih večje število sovražnih letal. Napad je prišel popolnoma nepričakovano.

NEVTRALNA POROČILA

RIM, 8. nov. DBS. Italijanske čete so prekorale reko Kalamas ter napredujejo v smeri proti Janini. Italijansko letalstvo bombardira grške pozicije pred Janino. Grške čete so se pred Lerinom zakopale ter je pričakovati težkih bojev. Ob obali Jonskega morja se pripravlja velika italijanska ofenziva. Na nekaterih krajih so italijanske čete že prišle do glavne grške obrambne črte, do katere so se grške čete včeraj umaknile. Zaradi težkega ozemlja ni pričakovati nenadnih uspehov ter bo treba osvajatj ped za pedjo. Grška artilerija drži Korčo pod svojo kontrolo.

CARIGRAD, 8. nov. CBS. Italijanske čete so prekorale reko Kalamas pri vasi Minima. Grške čete, ki so imele oporo v motoriziranem oddelku, so odbile na-

pad pri Kalpakionu na cesti med Argi-rokastro in Janino.

ANGLEŠKI NAPAD NA BRINDISI

KAHIRA, 8. nov. Reuter. — Angleški bombniki so nočoj napadli italijansko vzhodno pristanišče Brindisi. Bombe so padale na doke, rušilsko in podmorniško oporišče ter na železniško postajo. Letalsko ministrstvo tudi javlja, da je bil izvršen »izredno težak« napad na Kruppove tovarne v Essenu.

SLABE PROMETNE ZVEZE

RIM, 8. novembra. Stefani. Vojni dopisnik agencije Stefani javlja z grško-albanske fronte, da primanjkuje na grških tleh cest. Grčija ima le dve glavni prometni žili, eno na vzhodu, drugo na zahodu države. Obe sta v zelo slabem stanju in vezani na promet Albanije. Vzhodna zveza loči Epir od Makedonije ter sega do Aten, Lerina in Korice. Zahodna arterija je le nadaljevanje ceste, ki vodi iz Argi-rokastro v Janino ter dalje k obali Jonskega morja. Del ceste vodi iz Lerina k Solunu. Izven teh zvez so le brezpromembne poti, ki jih ni mogoče uporabljati za vojne operacije. Italijanski pionirji delajo noč in dan, da zboljšajo zveze za dovoz iz zaledja v predele, kjer so hudi boji.

Io, tako da bo vojska USA v miru štela 530.000 mož.

Turčija se ne bo dala presenetiti

Turške bojne sile na meji Bolgarije, da preprečijo bolgarsko vmešanje v sedanjo vojno med Italijani in Grki — Turška demarša v Sofiji

CARIGRAD, 8. nov. ZPV. Carigrad je postal važno prehajališče za turške čete, ki prihajajo iz Male Azije v Evropo in z njimi se prevažajo tudi orožje s potrebnim vojni materialom. Z zbiranjem čet in vojnega materiala na bolgarski meji hoče Turčija držati Bolgarijo v šahu, da se ne bi vmešala v sedanjo italijansko-grško vojno. Na merodajnem mestu izjavljajo, da bi dobila turška vojska takoj nalog za korakanje, ako bi se Bolgarija ho-

tela vmešati v vojni konflikt na Balkanu. Zaradi tega Turki ne verujejo, da bi Bolgarija tvegala kak tak korak. Obenem se nadaljujejo v Turčiji vpoklici vseh tistih za vojno sposobnih moških, ki še niso prekorali določene starosti in še niso služili. Pri tem je prizadetih 20 letnikov. Mimo tega se kličejo rezervisti na orožne vaje. Turčija hoče biti stalno pripravljena in se ne bo dala od nikogar presenetiti.

CURIH, 8. nov. ZPV. Tusajšnji listi po-

ročajo iz Carigrada, da je treba pričakovati v najkrajšem času izredne ukrepe. To ne pomeni, da bo objavljena morda že vojna napoved, dasi je Turčija tudi na tako eventualnost popolnoma pripravljena. Glede pisanja bolgarskega tiska in bolgarskih revizionističnih zahtev je pa dala turška vlada svojemu poslaniku v Sofiji nalog, da stori pri bolgarski vladi potrebne zadevne korake, zaenkrat v priateljskem tonu.

Sporazum med USA, Anglijo in Avstralijo

WASHINGTON, 8. nov. CBS. Dosežen je sporazum med USA, Veliko Britanijo in Avstralijo glede obrambnega sodelovanja na Pacifiku ter glede južnoameriških pomorskih oporišč.

ZA PREPREČITEV NAPADOV

LONDON, 8. nov. Globereuter. Švicarski radio je javil, da bodo poslej vzdolž albanske in grške meje patrolirala jugoslovanska lovka letala in preprečila vsako kršitev nevtrnosti jugoslovanskega ozemlja.

ANGLEŠKI NAKUP LADIJ V USA

NEW YORK, 8. nov. Reuter. Angleška vlada namerava kupiti del ali pa celo vseh 63 starih trgovskih ladij, ki so v posesti ameriške pomorske komisije. Pogajanja so tudi v teku za odkup 80 do 100 starih ameriških ladij, ki so v posesti privatnikov. Ta odkup je mogoč zaradi tega, ker izdelajo sedaj ameriške ladje delnice povprečno eno trgovsko ladjo na teden. Velika Britanija je tudi naročila izdelavo 120 trgovskih ladij v USA, ki bodo stale 25 milijonov funtov. Ladje bodo enotnega tipa, opremljene z motorji 25 tisoč ks. ter bodo imele brzino 18 vozlov.

Borza, Curih, 8. XI. Devize: Pariz 9.93, London 17.10, Newyork 4.31, Milan 21.75, Berlin 172.50.

Končni rezultat ameriških volitev

Roosevelt je dobil 25.956.562, Willkie pa 21.591.032 glasov — Senat ima 66 demokratov 28 republikancev in 2 progresista — Poslanska zbornica šteje 264 demokratov, 162 republikancev, 3 progresiste in 1 zastopnika delavcev

NEW YORK, 8. novembra. Reuter. Po končanem štetju ja ugotovljeno, da je dobil Roosevelt 25.956.562, Willkie pa 21.591.32 glasov. Senat je sestavljen takole: 66 demokratov, 28 republikancev in 2 progresista. Pet rezultatov za reprezentativno zbornico še ni znanih. Doslej je v njem 284 poslancev demokratov, 162 republikancev, 3 progresisti in 1 predstavniki delavcev. V volitvah guvernerjev so dobili demokrati 17, republikanci 15 mest. En rezultat še ni znan. Neuradno zatrjujejo, da je Carl Edison izvoljen za guvernerja New Jersey.

PORAZDELITEV GLASOV

NEW YORK, 8. nov. Statistika volivnih rezultatov je pokazala, da je Willkie dobil večino v državah srednjega zahoda, od države Ohio do Colorado. V ostalih državah, posebno pa v New England, je dobil Roosevelt večino.

GOVORI NA DAN PREMIRJA

WASHINGTON, 8. nov. Havas. Roosevelt je dejal, da bo 11. novembra prisostvoval svečanostim premirja. V Hyde Park zaenkrat ne more, ker je treba ostati v Washingtonu zaradi mednarodnega položaja.

NEW YORK, 8. novembra. DNB. Wendel Willkie je dejal, da bo imel na dan premirja govor, ker smatra, da mora 21 milijonom volivcev pojasniti svoje stališče in prikazati zunanje politični položaj v pravi luči.

NEW YORK, 8. nov. Reuter. Vodja republikanskih volilcev med volivno kampanjo, Josef Martin, je izjavil, da je poraz Willkie samo začasen. Svet bo presenečen, ko bo v številkahbral, kako blizu zmage so bili republikanci. Willkie je novinarjem dejal, da je sprejel več tisoč

pisem, v katerih ga volivci prosijo, naj nadaljuje borbo, da pa se še ni odločil.

REKRUTIRANJE OBVEZNIKOV

WASHINGTON, 8. novembra. Reuter. Rekrutiranje vojaških obveznikov se nadaljuje. V miru bodo imele USA 375.000 mož, za katere je kongres že izglasoval potrebne kredite. Odločujoča osebnost je izjavila, da se bo rekrutiranje nadaljevalo.

Irska odreka Angliji oporišča

DUBLIN, 8. nov. CBS. Predsednik irske vlade Eamon de Valera je včeraj odklonil angleško prošnjo, da bi se lahko Irska pristanišča uporabljala kot zatočišča za angleško mornarico, ki naj si tam polni bencinske rezervoarje. V Dailu (parlamentu) je izjavil, da bo Irska ostala nevtralna ter se bo branila proti vsakomur, ki bi jo hotel napasti.

LONDON, 8. nov. Reuter. Predsednik severnoirske vlade lord Craighevon je h govoru de Valere izjavil, da bo Irska dobila koncesije postopoma od Velike Britanije. Irska sama pa ne kaže namer, da bi jih s čemer koli odplačala. V času, ko se Velika Britanija bori za svoj obstoj, se Irska krčevito drži nevtrnosti, s čimer povzroča Angliji večje težkoče.

Sovjetska zveza v letu 1940

Rezultati notranje in zunanje politike SSSR po prikazu predsednika vrhovnega sovjeta Kalinina — SSSR je nevtralna, a ne ravnodušna nasproti dogodkom sedanje velike vojne

MOSKVA, 8. nov. Tass. Na slavnostnem sestanku ob 23. obletnici oktobrske boljševiške revolucije je imel predsednik vrhovnega sovjeta Kalinin govor, v katerem je govoril o sovjetski notranji in zunanji politiki ter o notranjem sovjetskem razvoju. Sploh, Dejal je, da je letošnje leto pomembno za notranjo dograditev države in za zunanje politični razvoj. Industrijska produkcija znaša v letošnjem letu za 13,6 milijard rubljev vrednosti več kakor lani, kar pomeni, da se je povečala za 11%. Ti podatki pa ne obsegajo novopridobljenih krajev. Posebno se je povečala produkcija železa in premoga. Pridelek žita je znašal 7 milijard pudov, dočim v ostali Evropi žetev

večinoma ni bila povoljna. Govoril je dalje o ukrepih za povečanje produkcije, uvedbo osemurnega delovnika itd.

Nato je govoril o zunanji politiki, najprej o vojni s Finsko, ki je terjala mnogo naporov SSSR. Sovjetske čete so natele na velike težave in ovire, posebno terenske in vremenske. Vendar je bila Finska v treh mesecih prisiljena skleniti mir po predlogih SSSR. Sovjetska vojska je s tem dokazala, da je vredna naklonjenosti, ki jo uživa med ljudstvom. Sovjetsko ozemlje se je razen na Finskem povečalo v letošnjem letu še s priključitvijo Estonske, Letonske in Litve, ki so sedaj polnopravne republike v sovjetski državni zvezi. Dalje sta bili pri-

ključeni SSSR Besarabija in severna Bukovina, s čimer je bila popravljena velika krivica, ki je bila storjena po svetovni vojni. Prebivalstvo je s simpatijami sprejelo sovjetske čete. V celoti je bilo letos priključenih SSSR 23 milijonov ljudi, ki so vsi postali njeni polnopravni državljani.

Končno je pa Kalinin govoril še o sedanji vojni in dejal, da je že skoraj ves svet v vojnem zapletu in je od veselih dejansko samo SSSR popolnoma nevtralna. Sedanja vojna ogromnih obsegov vpliva seveda tudi na nevtralne države, če ne drugod gotovo na trgovinskem in prometnem področju. Biti izven te vojne je velika sreča. Nevtralnost SSSR je uspeh

sovjetske politike, kateri stopi na čelu Stalin in vsi uspehi izvirajo iz Stalinove uprave. Vendar sedanji mednarodni položaj tudi SSSR ne dovoljuje, da bi ostala ravnodušna opazovalka dogodkov, ki se razvijajo. Zato je treba, da izvrši vsak državljan v polni meri svoje dolžnosti.

REVIJA RDEČE VOJSKE

MOSKVA, 8. nov. Tass. V zvezi s proslavo 23. obletnice oktobrske revolucije je vodil maršal Timošenko veliko revijo moskovske garnizije. V nagovoru na volake je najprej pozdravil predstavnike Litve, Letonske in Estonske, Besarabije ter Bukovine. Čete moskovske posadke so nato defilirale pred odličniki. Posebno so se odlikovali motorizirani oddelki in ženske čete letalcev. Čete so navdušeno pozdravljale Stalina. Mnogo pozornosti so zbudili na novo oboroženi pehotni polki z avtomatskimi, zelo lahkiimi puškami, posebnim tipom ročnih granat in majhnimi strojnimi.

Zopet London cilj nemških napadov

V pretekli noči so nemška letala znova srdito napadala London — Angleži so izvršili vrsto napadov na Nemčijo in zasedena ozemlja

VČERAJSNJE NEŠKO POROČILO

BERLIN, 8. nov. DNB. Nemško vrhovno poveljstvo je včeraj poročalo: Povračilni nemški letalski napadi na London so se nadaljevali tudi danes, zlasti pa ponoči. Pri teh napadih so nemška letala vržla bombe na važne vojne cilje. Na dohkih in skladiščih v Southamptonu, kakor tudi v nekaterih krajih južne Anglije so izbruhnili številni požari. Naši letalci so izvedli ponoči nadaljnje napade na Contentry, Birmingham in Liverpool. Pri tej priliki so bile zažgane lope, razkopano pa je bilo tudi letališče v Dreyfieldu. Prav tako so bile zažgane tudi stranska poslopja. Sovražna protiletalska artilerija in prav tako tudi strojničarji so začeli močno streljati. Nad Rokavskim prelivom so nemška lovska letala spet sestre lila devet britanskih lovcev. Nemške daljnostrelne baterije so s francoske obale obstreljevale pristanišče Dover ter nekaj sovražnih ladij. Ena sovražna ladja je bila pri tem težko zadeta, tako da ni mogla nadaljevati poti. Na Atlantiku, 500 km zahodno od Irske, so nemška bojna letala naletela na neki angleški konvoj. Pri napadu nanj so bile zadete tri 6000 tonske tovorne ladje tako težko, da se lahko reče, da so izgubljene. Južno od Orkney-skih otokov je bila zadeta z bombo in potopljena približno 8000 tonska sovražna ladja, neka druga, ki je bila v spremstvu, pa je bila težko poškodovana. Naslednja sovražna tovorna ladja je bila zadeta ob britanski vzhodni obali. Pri napadu na pri stanišče Queenloch, Castle na zahodni obali Škotske se je nemškim letalom posrečilo zadeti v bombami veliko sovražno tovorno ladjo in sicer dvakrat. Zažgana so bila tudi nekatera skladišča in lišče. Včeraj so bila napadena tudi nekatera britanska pristanišča. Sovražni bombniki so napadli ponoči več nezavarovanih mest in povzročili škodo samo na poljih. Samo dvakrat so sovražna letala napadla tovarniške naprave. Pri tej priliki so sovražnikove bombe zadele neko trdnjavo in blagovno skladišče. Pri nadaljnjih napadih so sovražni letalci vržli bombe na stanovanjske hiše, pri čemer je bilo ubitih več ljudi, nekaj pa je bilo tudi ranjenih. V zahodni Nemčiji so sovražna letala izvedla napad na neko bolnišnico, ki je bila označena z rdečim križem. — Včeraj je sovražnik izgubil 9 letal.

DANASNJE POROČILO

BERLIN, 8. nov. DNB. Med letalskim napadom na London so bile včeraj popoldne velike zračne bitke nad mestom in grofijo Kent. Nemško letalstvo je pri tem dokazalo svojo premoč.

ANGLEŠKA POROČILA

LONDON, 8. novembra. Reuter. Nocojšnji napad na London je bil spet hud. Iz vseh mestnih delov se je slišalo streljanje protiletalskega topništva. Druga nemška letala so napadla Liverpool. Dnevni napad na Portsmouth je bil odbit.

LONDON, 8. novembra. CBS. Angleška letala so bombardirala tovarno za letalske motorje v nekem berlinskem predmestju ter napadla tudi druge vojaške cilje v Nemčiji.

LONDON, 8. novembra. Reuter. Letalsko ministrstvo javlja, da so angleška letala v noči med sredo in četrtkom bombardirala vojaške objekte pri Mannheimu in Ludwigshafenu. V obeh krajih so izbruhnili veliki požari.

VOJNI SPOPADI V AFRIKI

RIM, 8. nov. Stefani. Vojno poročilo generalnega štaba št. 153 se glasi: V vzhodni Afriki je izvršil sovražnik napad na naše položaje pri Gallabatu. Naša posadka je napad odbila. Sovražnik je

imel znatne izgube, a je napade vendar ne prenehoma ponavljal. Operacije so še v teku. Naše letalstvo je sodelovalo v spodbijih ter zbillo pri tem 6 sovražnih letal znamke »Gloster«.

KAHIRA, 8. nov. Vrhovno poveljstvo poroča, da so angleška letala tekom včerajšnjega dne vržla bombe na vojaške objekte pri Bardiji in Adagali na progii Džibuti - Adis Abeba. Proga je poškodovana.

Francoski očitki Legerju

ZENEVA, 8. novembra. DNB. Francoska korespondenca »Inter-France« je prinesla članek o diplomatski vlogi Alexa Légerja, ki mu očita, da je vedno iskal le poročila, ki so odgovarjala njegovim idejam. Zaradi njegovih metod je bila Francija napačno obveščena o položaju v Španiji, Abesiniji in vzhodni Evropi. Bil je ves čas v službi Velike Britanije ter je iz francoske diplomacije izključil vsako osebnost, ki ni bila po volji Londonu. Ko sta hotela Laval in Bonnet voditi neodvisno politiko od Londona, ju je takoj

denunciral pri Foreign Officeu. Po svojih novinarskih eksponentih je prežgodaj objavil sporazum, ki je bil sklenjen 1935. v Ženevi med Hoarejem in Lavalom. Tako je nastopil med Italijo in Francijo napet položaj. Vplival je na Pertinaxa, madame Tobui in druge, da so v uvodnih kritizirali politiko Bonnetja. V vseh ministrstvih je organiziral mrežo intrig. Skupaj s poljskim in ameriškim poslanikom je tudi dosegel, da je Daladier odklonil Mussolinjev posredovalni predlog tik pred vojno.

Butler napoveduje napade na Rim

LONDON, 8. nov. Reuter. »Angleška vlada je vzela na znanje italijansko obljavo, da so italijanski letalci sodelovali pri bombardiranju Londona ter si je zato pri držala popolno pravico svobodnih rok glede angleških napadov na Rim.« Tako

je izjavil v spodnjem domu državni zunanji podtajnik Butler na vprašanje, ali namerava britanska vlada smatrati Rim nadalje za odprto in neoboroženo mesto, ki ne bo bombardirano iz zraka.

Predavanje o Madžarih in Jugoslovanih

BUDIMPESTA, 8. novembra. MTI. Dr. Ivan Lombayer je imel v združenju za zunanjo politiko predavanje pod naslovom »Jugoslovansko-madžarske zgodovinske vezi s posebnim ozirom na srbo-hrvatsko vprašanje«. Predavatelj je v prvem delu govoril o srbsko-madžarskih dinastičnih zvezah ter naglasil, kako so si vladarji obeh narodov v srednjem veku med seboj

pomagali. Madžarski kralji so se z enim s hčerkami srbskih vladarjev in hrvatskih knezov. V srbsko-madžarskih odnosih je bilo vedno vzajemno spoštovanje in razumevanje. Obširno je predavatelj govoril o madžarsko-hrvatskih odnosih v preteklosti ter naglasil, da se je treba naučiti jezika Srbov in Hrvatov, da se naroda čim bolj spoznata.

Diplomatska aktivnost v Madridu

RIM, 8. nov. Stefani poroča iz Madrida, da je sprejel španski zunanji minister Serrano Suner italijanskega poslanika, nato pa madridskega jugoslovanskega poslanika ter španskega poslanika v Soliji, ki se mudi trenutno v Madridu. Pozneje je sprejel Suner tudi portugalskega poslanika.

MADRID, 8. nov. Reuter. Britanski poslanik Hoare je imel daljšo konferenco z generalom Francom.

ŠPIONAŽA V TURČIJI

CARIGRAD, 8. nov. CBS. 35 oseb, med njimi tudi nekaj tujcev, je bilo zaprtih zaradi špijonaže.

KRALJ KAROL SPET V SEVILJI

MADRID, 8. nov. Stefani. Romunski kralj Karol je odpotoval iz Madrida v Seviljo.

PREDAVANJA NA SORBONI

PARIZ, 8. nov. Havas. Na Sorboni so se začela spet predavanja. Tudi druge visoke šole v Parizu so odprte.

NOGUES PRI WEYGANDU

TANGER, 8. nov. CBS. General Nogues, guverner v Francoskem Maroku, je imel daljše posvetovanje z generalom Weygandom. Zdaj čaka nadaljnjih instrukcij vlade v Vichyju.

PALESTINSKI POLK

JERUZALEM, 8. nov. Globereuter. — Ustanovljeni sta dve stotnji težkega polka. V prvi bodo sami Arabci, v drugi pa židje.

Porušil se je velik ameriški most

TACOMA, Washington, 8. nov. CBS. Tretji najdaljši most na svetu, ki je bil zgrajen z enim samim lokom in je stal 6 in pol milijona dolarjev, se je zrušil ter zgrmel v 50 m globok prepad. Ko se je utrgala prva vrva, je bil sredi mosta v svojem avtu neki novinar. Rešil se je s skokom iz avta ter je potem po vrvi splezal na obalo.

KURUSU O TROJNI ZVEZI

BERLIN, 8. novembra. Stefani. Japonski poslanik v Berlinu Kurusu je objavil članek, v katerem naglašja, da je podpis trojnega pakta ne samo manifestacija vojaške in duhovne edinstva med Italijo, Nemčijo in Japonijo, temveč nudi tudi možnost ustvaritve celinskega bloka, ki bo imel še veliko večjo bodočnost, če upoštevamo bogastva, s katerimi bo ta blok razpolagal.

POGREŠANO BOLIVIJSKO LETALO

LIMA, 8. novembra. DNB. Pogrešajo veliko letalo, ki je vzdrževalo promet med La Pazom in Kolumbijo. Iz sosednih držav je vzletelo več letal, da poiščejo pogrešani avion ali pa najdejo njegove ostanke.

DVE ŠPIONAŽNI OBSODBI V ANGLIJI

LONDON, 8. nov. CBS. Tylor Kent, bivši uradnik ameriškega veleposlanštva, je bil obsojen na 7 let ječe zaradi pošiljanja tajnih dokumentov v Nemčijo. Ana Volkov, hčerka bivšega ruskega admirala, ki je delala skupaj s Kentom, je bila obsojena na 10 let ječe.

PURVIS PRI ROOSEVELTU

WASHINGTON, 8. nov. CBS. Arthur Purvis, šef angleške komisije za nabavo vojnega materiala v USA, je bil pri Rooseveltu. Dejal je, da bo odletel v Anglijo ter se vrnil z novimi naročili.

SABOTAŽA V HOLANDIJI?

LONDON, 8. nov. Reuter. »Frij Nederland«, ki izhaja v Londonu, poroča, da je v zadnjem času nastalo veliko požarov na Holandskem v skladiščih in trgovinah. Odrejene so kazni za tiste, ki bi prestavljali kažipote.

BREZPOSELNOST V SIRIJI

BEYRUT, 8. nov. DNB. Vlada je zaradi povečane brezposelnosti uvedla posebno kontrolo in spisek nezaposlenih, ki se morajo prijaviti oblastem.

SPREMENBA V USTROJU ITALIJE

RIM, 8. novembra. Stefani. V bodoče bodo ministri za korporacije in nacionalno kulturo, podtajniki v zunanem ministrstvu in šef štaba fašistične milice pravni člani nacionalnega direktorja fašistične stranke. Stranka bo dobila na ta način jasno fiziognomijo, ko bo lahko tesno sodelovala s specialnimi funkcijami države.

SLOVAŠKI ZAKON O ZAŠČITI DRŽAVE

BRATISLAVA, 8. nov. DNB. Na seji slovaškega parlamenta je bil sprejet nov zakon o zaščiti države.

Mariborska napoved: Spremenljivo oblačno in stanovitno vreme. Včeraj je bila maksimalna temperatura 7,4, danes minimalna 4,6, opoldne 10. Zjutraj je bilo izmerjenih padavin 14,8 mm.

Narodnostna usoda Južne Macedonije

Boji med Grki in Italijani se bijejo na starih slovanskih tleh

Ob čitanju imen krajev, koder se bijejo te dni boji med Italijani in Grki, bodisi na grškem bodisi na albanskem ozemlju, se je morda marsikdo začudil: saj zvane vsa ta imena tako, kakor da bi bila slovenska. So pa v resnici makedonska in slovenska, saj je njihovo prebivalstvo še dandanes slovansko, ali pa je bilo to še pred nekaj leti, oziroma desetletji.

V srednjem veku se je razširilo slovansko prebivalstvo z osrednjega Balkana po vsej notranjosti sedanje Grčije, celo doli do Peleponeza. Prvotno grško prebivalstvo se je ohranilo večinoma samo v obrežnih pasovih in po obmorskih mestih. Šele pozneje je polagoma grški živelj znoval osvajal tudi notranje pokrajine in asimiral tam naseljene Slovence. Na sedanji grški sever pa ta asimilacija ni več mogla seči. Ozemlje severno od reke Vistrice (Bistrice), ki izvira v bližini Malega Prespanskega jezera in se izteka južnozahodno od Soluna v Solunskem zalivu v morje, je ostalo slovansko. Njegovo kompaktnost so presekale ponekod samo skupine staroselskih Aromunov in priseljenih Turkov. Grkov tod skoraj ni bilo, razen nekaj trgovcev in izobražencev po mestih.

Tak je ostal položaj tudi še po balkanski vojni, ko je bila južna Macedonija pridružena Grčiji, okolica Korice pa Albaniji. Korica sama (albansko Korča) je po svojem imenu istega izvora, kakor naše slovenske Gorice, zato bi se njeno ime moralo pravilno glasiti Gorica. Mesto je bilo v zadnjih desetletjih precej poaravnjeno, okolica proti Ohridskemu, Velikemu in Malemu Prespanskemu jezeru je pa ostala slovanska. Po balkanski vojni in do konca svetovne vojne je živel v grški Južni Macedoniji nad četrt milijona slovanskih Macedoncev, katerih središča so bila mesta Lerin (Florina), Vodena (Edessa) in Kostur (Kastoria), pa tudi Solun sam.

Narodnostni položaj Soluna je bil v tem oziru še posebno zanimiv. Bil je skoraj natanko podoben položaju Trsta. Vse severnozahodno in severno zaledje je bilo slovansko, grški pa je bil jugovzhod proti polotoku Kalkidiki. Severnozahodna predmestja so bila poseljena celo pretežno s slovanskim življem, v mestu samem pa so imeli za časa Turčije (do balkanske vojne 1. 1912.) relativno večino španjolski Židi, potem so sledili Slovani, Turki, Grki, Aromuni itd. Kot občevelni jezik je pa vendar nekako še prevladovala grščina. V mestu so bile tudi srbske in bolgarske nižje in srednje šole; knjigarne itd. Pravi Grki so bili v Solunu manjšina.

S pripojitvijo Južne Macedonije in Soluna Grčiji, po balkanski vojni, se je pričel grški element krepiti posebno v Solunu, v pokrajini pa samo toliko, kolikor so prihajali tja grški uradniki, duhovniki, učitelji, vojniki itd. Značaj Južne Macedonije je ostal vendar še dalje slovanski. Šele po svetovni vojni, prav po prav po grškem porazu v Mali Aziji (v grško-turški vojni), je napočil čas izpodirivanja Slovanov. Usodna je bila za nje pogodba med Turki in Grki, po kateri so se morali Grki, ki so dotlej prebivali v Turčiji, preseliti v Grčijo, Turki, ki so prebivali v Grčiji, pa v Turčijo. Slo je za zamenjavo več kot dveh in pol milijonov ljudi. Pri tem preseljevanju so najprej zamenjali južnomacedonske Turke maloazijske.

Važne konference so bile v kabinetu ministrskega predsednika. Navzoč je bil tudi dr. Maček.

Dr. Stojan Pribičević, sin pokojnega ministra Svetozarja Pribičevića je vstopil v uredništvo newyorškega lista »For-tune Magazine«, pri katerem je že prej sodeloval s studijo o nemški gospodarski sili in naseljenem tisku v USA.

Predsednik Kulturbunda v Jugoslaviji je obiskal namestnika Hitlerja, Hessa in vodjo čet SS, Himmlerja.

300 Italijanov iz Grčije je potovalo včeraj skozi Zagreb in Ljubljano v Italijo.

Med Grčijo in Bolgarijo je vzpostavljeno železniški promet.

„Z našimi zastavami je zmaga“

Berlin se pripravlja na propagandni teden, kakršnega Nemčija še ni imela. V nedeljo jutraj bodo razdelili na milijone letakov, ki bodo pozivali rojake na sestanke. V času od 11. do 17. novembra bodo govorili najboljši govorniki na prebodo 200 skupščin. Od 18. novembra do kraja leta bo po velikih berlinskih podjetjih nadaljnjih 200 zborovanj s sodelovanjem nemške fronte dela, ki bo zajela delavske množice. Vojaško-političnim organizacijam bo govoril kontreadmiral von Lützow. Na razpolago bodo vsa sredstva propagande, vse pa se bo vršilo pod geslom »Z našimi zastavami je zmaga!« Odprta bo velika razstava pod naslovom: »Velicina Nemčije«.

ski Grki, ker pa z odselitvijo Turkov še ni bilo dobljenega dovolj prostora za naselitev maloazijskih Grkov, so pričeli Grki izganjati tudi slovanske Macedonce v Bolgarijo in vseljevati v njihove domačije Maloazije. Tudi v Solun sam se je priselilo veliko število Grkov, ki so dali mestu končno grško večino.

Tedani dogodki v Južni Macedoniji so vzbujali med slovanskimi Macedonci silen odpor in zanimanje tudi v tujem svetu. V Lerinu, Vodenu in Kosturju, pa tudi drugod, so bili organizirani celo oboroženi odpori in pripravljala se je veliko-polezna slovanska vstaja, ki pa je bila samo zaradi tega opuščena, ker ni našla zaslombe tam, kjer jo je iskala. O podrobnostih bo morda mogoče poročati kdaj

V Rimu demantirajo opravičilo zaradi napada na Bitolj

opravičilo zaradi zračnega napada na Bitolj.

Kakor poroča DNB iz Rima, uradni italijanski krogi demantirajo v tujini razširjene vesti, da se bo Italija opravičila zaradi letalskega napada na Bitolj. Istočasno v Rimu ponovno ugotavljajo, da italijansko letalstvo ni bombardiralo Bitolja, nego da so napadli mesto angleški in grški letalci.

Iz Sofije pa javlja agencija Stefani, da bolgarska vlada budno pazi na razvoj dogodkov. Bolgarsko javno mnenje da dobro pozna angleške trike, med katerimi je bil tudi angleško-grški zračni napad na Bitolj. »Dnes« naglašja, da se Bolgarija spričo raznih pretenj nekaterih balkan-

skih držav nima česar bati, ker si želi le miru. Mirno gleda v bodočnost, za katero je pripravljen vsak Bolgar dati življenje. »Zarja« dostavlja, da Grki tlačijo manjšine, zato osvobojeno prebivalstvo z navdušenjem sprejema italijanske čete. Bolgarom v Traciji ne dopušča Metaxasova vlada niti tega, da bi smeli v materinem jeziku pisati svojim staršem.

Po podpori, ki jo je žrtvam zračnega napada na Bitolj poslal predsednik vlade Cvetković, je dospelo zdaj tudi 50.000 din od zunanega ministra dr. C. Markovića. Savez Sokola kraljevine Jugoslavije je s svoje seje poslal predsedniku občine Bitolj brzojavno obžalovanje dogodka ter prispeval 20.000 din za žrtve bombardiranja.

Italijani in Bolgari o Jugoslaviji

»Jugoslovanska zunanja politika temelji na dveh principih: 1. sebi hoče ohraniti mir, 2. od drugih zahteva, da spoštujejo neodvisnost in interese Jugoslavije. Jugoslavija se zaveda skupnih interesov, ki jo vežejo na Nemčijo in Italijo. Vojna, ki je izbruhnila pred 14 meseci, je našla Jugoslavijo pripravljeno na vse. Zda, ko se je vojna razširila na Balkan, ravnotežje jugoslovanske zunanje politike ni prizadeto. Jugoslavija ne odstopa niti za dlako od določenih smernic. Prepričana je, da bo v novem redu Evrope, ki ga določata Nemčija in Italija, zavzela

mesto, ki ga zasluži,« piše »La Stampa«.

»Jugoslavija nadaljuje s tradicionalno politiko nevtralnosti. V politiki najožjega prijateljstva z Bolgarijo, ki se lahko razširi v bratsko zvezo dveh slovanskih držav, vidi Jugoslavlani zagotovo za svo budo in neodvisnost Južnih Slovanov. — Danes je ime Bolgarov v Jugoslaviji zelo popularno. Povsod se vidi iskreno razpoloženje za zblizanje. To je plod globokega prepričanja, da je blagostanje Jugoslavije nerazdružno vezano z bolgarskim narodom,« ugotavlja sofijski »Mir«.

Kam merijo operacije v Grčiji?

Vprašanje je, kakšne cilje zasledujejo sile osi s sedanjimi operacijami proti Grčiji, se vprašujejo »Basler Nachrichten« ter nadaljujejo: »Če vzamemo za aksiom, da je Egipt ključ do angleškega imperija, bodo sile osi storile vse, da to deželo čimprej osvoje. Anglija ima v Egiptu močno mornarico, Italija pa odveč čet. Če hoče te prevladati v Egipt, mora opraviti za seboj skoro 500 km dolgo pot. Italijanska, v razmerju z angleško, šibka mornarica ne more nuditi transportom čet dovolj varnega spremstva. Logična misel je te-

daj, izvabiti z odviskom italijanskih čet del angleških pomorskih in kopnih sil iz Egipta, da bi bil potem tam Grazianijev sunek lažji. Če pa Anglija na grški klic na pomoč ne bo reagirala, bo angleški prestiž utrpel z grškim porazom nov udarec.

Pogled na evropsko karto pa pove, da je Grčija, odnosno nje otoki pravi most k Aziji, Dardanelam. Posest slednjih je pa činitelj, ki bo igral v tej vojni še veliko vlogo. Napad na Dardanele bo prisilil tudi Stalina, da bo stopil iz svoje skrivnostne rezerve. Preko

Dardanel se namreč odpira pot v Turčijo in dalje v Sirijo, Palestino in Mezopotamijo, v srce angleškega imperija na vzhodu.

Vprašanje je, če ne zasleduje Italija z zasledbo Grčije še druge cilje. Od tod bi lažje napadala vzhodno Sredozemlje. V tem pogledu ima posebno Kreta velik pomen. Ta bi skupno z Dodekanezom in Ciprom nudila močno ofenzivno bazo za letalske in pomorske sile. Toda na Kreti so se medtem vsi drali že Angleži, kar izpodbija v marsičem nakane glede Grčije.«

Posledice vojne okusijo tudi samotarji na otoku Pictarn v Polineziji, ki pripada Angliji. Na njem živi 215 ljudi, ki so potomci upornikov. Te je 1787 pustil na otoku kapetan broda »Bounty«. Doslej jih je stalno zalagal z vodo, južnim sadjem in drugim potrebnim živežem iz Novega Zelanda neki parnik. Zda je ta izostal in bedni ljudje so na revnem otoku izpostavljeni gladovanju.

Za francoska vina se zanimajo v Nemčiji. Uvozili jih bodo večje količine, kljub temu da imajo dobro kapljico doma ob Renu.

Ameriška vojna mornarica je nabavila 12 novih, zelo hitrih cisternskih ladij, ki bodo dobavljale gorivo na strateški črti Kalifornija—Filipini. Vozile bodo s hitrostjo 18 vozlov na uro. Njih kapaciteta znaša 1,324.000 baril.

Letalska tovarna »Curtiss Wright« v Bufalu, USA, gradi posebna lovska letala za Anglijo. Tako zvani lovci »Tomahavke« so zelo hitri, dosežejo 340 milj na uro. Tovarna bo kmalu izdelovala po 12 letal dnevno za Veliko Britanijo.

Novo petrolejsko luko v Amsterdamu bodo zgradili v prihodnjih mesecih. Šla bo spredno v staro, imela bo površine 200 ha. Obala bo dolga ob pomolu 2,5 km.

SOCIALNA KULTURA IN DOGNANJA

Današnji obseg krize je prisilil človeka, da začneja misliti o njenih vzrokih, o kulturi, o nezdruživih pojavih v kulturi, oziroma v dejavnosti današnjega človeka. Sili ga, da zariše mejo med civilizacijo in med pravo kulturo. Sili ga, da osvetli napredek in tehniko s prave strani, da ugotavlja in loči povoljno in nepovoljno družbeno razmerje, z eno besedo, da postavi človeško družbo na socialno urejeno osnovo. Izključna merila današnje zahodne kulture so postala: akademije, razstave, muzeji, umetnost, izumi, tehniški napredek. Dejansko je družba razglašala politična in socialna dognanja za člene nižje vrste, ki jim v kulturi ni več mesta. (»Slovenija«.)

CORDELL HULL
zunanji minister USA

Kultura

Obisk pri mladem prekmurskem kiparju

V Ljubljani sem večkrat srečal tihga, nekam vase zasanjanega Kūharja. Ker ga že dolgo nisem videl, pa sem mahnil na njemu na dom v Rankovce. Kdor stopi na dvorišče, ne bo opazil nobenega ateljeja, le večje kupe ilovice in v zavetju ob drvarnici 3 m visoko Madono iz umetnega kamna, namenjeno za črensovsko pokopališče.

V odprtem skednju, ki mu služi za atelje se ga našel. Začel je pravkar vlivati v mavce kmeta naravne velikosti, sedečega na pšeničnem snopu. Pomalem sva kadila in se spominjala dni, ko sva s svojim neznanjem še mučila profesorja. Feri, tako ga kličemo, je kmalu obesil šolo na klin ter zaživel na vasi čisto svojško življenje. Spominjam se ga iz šole, kajti koncem leta je imel na šolski razstavi največ slik in najlepše. Bile so oljnat pokrajine. Vendar o tem nerad govorim, le profesorja Ščuko, ki mu je dal največ pobud, se najrajši spominja. Po šolskih letih sem ga videl redkeje. Pogosteje sva se srečevala v Ljubljani, kjer je obiskoval šolo Franceta Kralja. Tam si je osvojil učiteljevo zunanjo formo, kar se je močno opazilo na plastikah, razstavljenih lani na Prekmurskem tednu. Vendar je takrat že nekdo napisal: »Njegova ustvariteljska natura je tolikšna, da v vseh delih išče individualnega izraza in si prisvaja manir svojega učitelja le v toliko, v kolikor čuti potrebo, da z njimi podčrta svoj lastni domislek«.

V Ljubljani je spoznal slovensko umetnost in umetnike. Opustil je platna in

začel modelirati, kajti zdi se mu, da bo mogel s plastiko izraziti to, česar ne bi mogel z barvami. V slovenskem kulturnem središču ga je vse zanimalo, pa tudi razočaralo, kajti človek ima vtis, da postaja umetnost nov predmet trgovine. To bi se dalo reči predvsem o likovni, ki je pri nas skoraj izključno umetnost ženskih aktov in polaktov. Razen nekaterih izjem, kakor Kalinov »Splavar« in Gorsetova skupina »Pia in Pino Mlakar«, ob kateri je Kūhar spoznal moč skupinske plastike, ki pa je pri nas zelo redka. Izmed slikarjev ga je privlačeval Mihelič s svojo žgočo problematiko in Godec s slikami, polnimi osebne izpovedi.

Večkrat se mi je zdelo, da premalo študira prekmurske ljudi in njihovo življenje, ker ga je začela vpijati malomeščanska družba, ki je prenasršena frazerske umetnosti in okostenela. Ob pogledu na relief »Izseljenci« in skico »Sezonci«, kar bo tudi razstavljen prvega decembra v Soboti na kolektivni razstavi prekmurskih umetnikov, sem pa spoznal, da je našel pot k svojim ljudem. Veliko je k temu pripomoglo tudi branje Kranjčevih romanov, katerih vsak stavek bi se skoraj dal plastično upodobiti.

Ker nisem prišel k njemu z vprašanji, katere bi si že v naprej sestavljal, sva se menila pač o vsem, in tako tudi o razstavi. Lani je s strahom kot novinec razstavljal svoje plastike. Bal se je kritike, kaj poreče k njegovim skupinam, kajti te je videti redkokdaj na kaki razstavi.

Pa je uspel, in letos je tudi nameraval razstaviti večjo skupino »Sezonci«, katere pa ni mogel dovršiti, ker mu je nagajalo vreme, da zunaj ni mogel delati in tako je ostala le skica. Razstavil bo tudi tri portrete: M. G., A. M. in slikarjeva sestra. Zanimalo me je, s kakšnimi občutki razstavlja, pa mi je odgovoril, da z veseljem, ker upa, da bodo Prekmurci, ki kaj takega še niso vajeni, spoznali svojo umetnost! Čudno pa se mi je zdelo, da ti trije prekmurski umetniki, Jakob, Sagadin in Kūhar še niso razstavljali v Ljubljani. Pa mi je odgovoril, če še nismo, pa še bomo. Toda o tem se nisva mnogo pogovarjala, rajši o načrtih in bodočem delu. Po razstavi se hoče Kūhar preseliti v Soboto, kjer bo lažje delal in kljub temu se bo vedno med domačimi ljudmi, kajti smoter umetnosti same je živeti in oblikovati med njimi.

Tako sva se menila, ko je Franc Kūhar vlivl v mavce, ker ne zmore kamna, kmeta, sedečega na pšeničnem snopu in z zaskrbljenimi očmi vprtega v neznanu bodočnost.

k. Nemški slikar živali J. von Zügel je 22. okt. praznoval svoj 90. rojstni dan. Svojo življenjsko pot je pričel zelo skromno kot ovčji pastir. Toda prav tu je zrasla v njem velika ljubezen do živali, iz katere se je rodilo kasneje nešteto umetniških slik iz živalskega življenja. Ze kot 19-letni fant je dosegel na veliki razstavi v Stokholmu palači v Monakovem častno priznanje za svojo umetnost. Poslej je njegova slava naglo rasla. Postal je član več akademij, dobil je častni doktorat ter plemiški naslov. Kot 90-letnik pa še danes neprestano slika živali in razne prizore iz živalskega življenja.

Gospodarske novice

Slovenija ima že 180.000 ha goličav!

Mrzlično izsekavanje gozdov, posebno v času ugodne lesne konjunktore, neredno in nezadostno pogozdovanje ima kot posledico v Sloveniji že 180.000 ha goličav. Teh ogromnih kompleksov goličav ne moremo smatrati kot rentabilno gospodarsko zemljišče. So mrtve površine, od katerih nima lastnik, kakor tudi narodno gospodarstvo, nikake koristi. Lastniki morajo od njih plačevati davek, kljub temu jim ne prinašajo nobenih drugih dohodkov, kakor nekaj slabe paše. Take goličave ne smejo biti cilj našega gozdnega gospodarstva. Nadaljnje ustvarjanje takih goličav nas dovede do tega, da bo Slovenija v najkrajšem času postala uvozna pokrajina za les.

Botaniki so dokazali, da potrebujejo različna drevesa od 50—100 let in še več, da njihov les dozori za sečnjo. To je doba dveh generacij! Znano je, da znaša letni prirastek v naših gozdovih na 1 ha površine le 1—2 m³, dočim znaša povprečna letna količina posekanega lesa na 1 ha od 10 do 15 m³. To je nedvomno dokaz, da naše gozdno in lesno gospodarstvo hira in boluje na rak rani prekomernega izsekavanja. Ni res, da bi ravno gozd moral kriti vse izdatke kmečkega obrata, ampak naj to krijejo sorazmerno vse panoge, ki se naj pointenzivijo, tako,

da bo gozd razbremenjen. Pravilno delo oni gospodar, ki ima v svojem gozdu stalno na 1 ha povprečno 180 m³ lesa. Če prekorači to količino, je podana osnova za zmerno sečno odvišne količine. Le tako gozdno gospodarstvo je rentabilno in nam daje leto za letom enake koristi in enake dohodke.

V Sloveniji posekamo vsako leto povprečno 900.000 m³ lesa v vrednosti 20 milijonov din za kurjavo in 900.000 m³ lesa v vrednosti 70 milijonov din za razno uporabo in izvoz. Kje bomo nadome-

stili te ogromne količine, ki stalno naraščajo, če hočemo vsaj delno obdržati tempo naše potrošnje in lesne trgovine? Nekega dne bomo stali pred izvršenim dejstvom, da bo naše lesno gospodarstvo v razsulu, radi neracionalnega gospodarjenja z našimi gozdnimi zakladi.

Zato moramo pričeti z **intenzivnim pogozdovanjem nastalih goličav ter z zadržanjem prekomerne sečnje**. Vsi zakonski predpisi v tem oziru so premili in treba jih bo poostriiti in vse sankcije strogo izvajati. V-ar.

Nemški glas o dviganju cen pri nas

Znano nemško glasilo o balkanskih vprašanjih »Südost-Echo« zanika, da bi povzročal dviganje cen v Jugoslaviji prevelik izvoz v Nemčijo. Po podatkih jugoslovanske Narodne banke je bil indeks cen rastlinskih proizvodov v sept. 1939 73,5, a v avgustu 63,6. Istočasno se je dvignil indeks živalskih proizvodov od 67,7 na 93,1. To pomeni, da so cene rastlinskih proizvodov v Jugoslaviji narasle v prvem letu vojne za 122%, živalskim proizvodom pa samo za 38%. Od 1. sept. lani pa do konca letošnjega avgusta je znašal izvoz samo 337.262 ton, dočim je

znašal v prejšnjih 12 mesecih 446.222 ton. Nasprotno pa se je dvignil izvoz živalskih proizvodov za 15%, rastlinskih pa padel za 24,4%. »Hrvatski dnevnik« k temu pripominja, da je nemški list pozabil na dejstvo, da je na porast cen vplivala slaba žetev ter da je bil z ozirom na to izvoz sorazmerno večji kot prejšnje leto. Jugoslavija je namreč lojalno izpolnila prevzete obveznosti ter jih bo tudi v bodoče, ker si želi ohraniti nemški trg tudi za takrat, ko ji bo prineslo tako sodelovanje več koristi.

Pojemanje narodove življenjske sile?

Že večkrat smo se bavili z življenjskim vprašanjem našega naroda in to v najožjem smislu te besede. Opozorili smo na nešteto vzrokov, ki pospešujejo padanje njegove življenjske moči ter pri tem predvsem ugotovili, da temu ni vzrok morebiti pokvarjenost našega ljudstva, temveč predvsem težka socialna stiska. Prav zgleden primer smo navedli pri strogo vernih katoličanih iz Prekmurja, katerih prisilno potikanje po svetu in to tako, da potuje v eno državo žena, v drugo pa mož, nikakor ne more pospeševati rodovitnosti, temveč morajo biti posledice prav nasprotno, kot smo svoječasno dokazali s številkami. Statistike rojstev in smrti po posameznih krajih v Sloveniji so tudi dokaz, da razlika med smrtnimi in rojstnimi slučajmi ni najmanjša v mestih ali v starih industrijskih področjih, temveč da je tako nazadovanje zajelo močno baš izrazito poljedelske kraje, posebno take, kjer je številno zastopan tako zvani poljedelski proletarijat ali jih je šele pravkar zajela mlada industrializacija. Na teh področjih je navadno spremljevalec tega hiranja tudi tuberkuloza.

Naj navedemo za letos samo nekaj po-

datkov Higienskega zavoda o rojstvih in smrtnih slučajih v lanskem letu. Smrtni slučaji sicer še vedno padajo, toda naravni prirastek se je le neznatno dvignil.

Lani je padlo število rojstev od 26.205 na 25.972, število smrtnih primerov se je pa zmanjšalo od 17.058 na 16.708. Naravni prirastek je znašal 9264 ter se je neznatno zvišal od prejšnjega leta, ko je bil 9147. Povprečno število rojstev na 1000 prebivalcev je bilo v petletju 1921-25 29,9, smrtnih slučajev pa v istem razdobju 19,1. Lansko leto pa zaznamuje

(na 1000 preb.) le 21,3 rojstev, kar je do slej najnižje število v Sloveniji ter 13,7 smrtnih slučajev, katerih je bilo tudi najmanj po vojni. Naravni prirastek je bil v navedenem petletju 10,8, lani pa le 7,6 ter je že obe zadnji leti na istem mestu. Vprašanje pa je seveda, kak bo nadaljnji razvoj, če pomislimo na ekonomske razmere, ki jih je prinesel sedanjí splošen razvoj v svetu tudi v naše socialne in gospodarske razmere. Tu bi dala slutiti nadaljnji razvoj v neki meri že statistika porok omenjenega zavoda, ki navaja, da je število porok že lani nazadovalo od 9656 na 9080.

Obrtniki zahtevajo razpust kartelov

Obrtna zbornica v Beogradu je na slovila na merodajne činitelje predstavo, v kateri zahteva razpust vseh obstoječih kartelov in prepoved ustanavljanja novih ter istočasno revizijo cen proizvodov karteliranih podjetij. Že visoke cene teh proizvodov v normalnih časih so dokaz, da karteli vzdržujejo izredno visoke cene, jih umetno dvigujejo in diktirajo. Naši karteli so se omejili le na eno funkcijo: zavarovanje monopola na trgu in dik-

tiranje cen. Za uspešno pobijanje draginje in brezvestne špekulacije je bilo nujno istočasno z uredbo o pobijanju draginje, prepovedati tudi vse kartele v državi ter podvreči njihove cene kontroli tako, kot velja to za druge proizvode. Vloga obrtnikov opisuje sedanjí boj obrtnišstva s karteli, ki so mu zadali najtežje udarce. Ta boj je bil zaključen ugodno za kartele v času politike favoriziranja velekapitala (1935).

V kratkem bomo dobili bombaž iz Turčije

V Beogradu je bila v prostorih Industrijske zbornice konferenca prodajalcev tekstilnih proizvodov. Sklenili so, da se bo prva pošiljka turškega bombaža, ki znaša 2 milijona kilogramov ter je še sedaj v Carigradu, uvozila v našo državo čez 14 dni. Na seji so govorili tudi o možnosti, da se sklene s Turčijo nov sporazum glede uvoza nadaljnjih 8 milijonov kilogramov bombaža. Za uvoz turškega bombaža od postaj Caribrod do postaj Beograd, Celje, Duga Resa, Kranj, Litijska, Maribor, Maribor-Studenci, Niš, Novo mesto, Pančevo, Skofja Loka, Tržič, Zagreb, Zemun in Zreče je dovoljena ugodnostna železniška tarifa, in sicer uporaba 5. razreda, zmanjšana za 10 odst., ako se plača uvoznina najmanjše za 5000 kg. Ugodnost velja od 19. okt. do 31. dec. 1940. Ta ugodnost velja tudi od Caribroda do Subotice, ako gre za prevoz turškega bombaža v Madžarsko.

g Koruzno moko bodo menda začeli kmalu mešati s krušno in to obvezno! Prisilni odkup namreč ni dal pričakovanih rezultatov, pa tudi konsum je bil večji kot so pričakovali.

g Gumijaste izdelke, posebno opanke, bodo spet smeli izdelovati, samo iz starega regeneriranega gumija.

g Kontrola nad izvozom fižola je uvedena pri ravnateljstvu za zunanjo trgovino. Izvažati smejo samo Prizad, Ravnateljstvo za proučevanje in organizacijo prehrane, Pogod v Zagrebu in banovinski prehranjevalni zavod v Ljubljani. Izvozni kontingenti so med navedene že razdeljeni.

g Tvornice umetne svile in volne v velikem obsegu bomo menda dobili s pomočjo nemškega kapitala. V tej zvezi so se oglašili pri trgovinskem ministru zastopniki I. G. Farbenindustrie in še nekaterih drugih nemških podjetij ter ma predložili svoje načrte.

g Prodaja blaga urejena. Ministrski svet je predpisal uredbo o ureditvi prodaje blaga. Uredba določa, da trgovci kupcem ne smejo prodati več blaga kakor so ga povprečno rabili za svoje potrebe pred septembrom v številu družinskih članov in povprečne potrebe. Uredba se nanaša tudi na veliko prodajo. Za prestopne so določene zelo stroge kazni.

g Sestanek tajnikov vseh trgovinskih, industrijskih in obrtnih zbornic bo 13. t. m. v Beogradu. Razpravljali bodo o ukrepih, ki jih namerava izvesti vlada na gospodarskem področju, posebno pa glede oskrbe in pobijanja draginje.

g Rekordna je tobakna letina v Hercegovini ter ne bo zadostovala samo za domače potrebe, temveč bo na razpolago tudi za izvoz. Po mnenju strokovnjakov bo dala 900 vagonov. Cene tobaka srednje kvalitete so letos zvišane od 30 do 50%, v splošnem se gibajo od 8 do 72 din za kg (lani 5 do 66 din).

g Obnovitveni načrt potresnega ozemlja na Turškem, ki je letos težko prizadeto, prepoveduje gradnjo lesenih stavb višjih od 2 nadstropij, opečnih pa od treh.

BUBY M. AXRES:

DRUGI MEDENI TEDEN

ROMAN 29

Ta hip Sangster ni vedel, kaj naj mu reče. S pogledom je plesal po sobi in ne-prestano mislil na Kristino.

Da, saj je še otrok, ki tako neizmerno ljubi Jimmyja. V srcu ga je zaskrbelelo, ko je pomislil na njene plahe oči, ki so mu razodevale, kako ob pogledu na Jimmyja trepeče za svojo navidezno srečo.

— Seveda, ko bi vedel, da mi ne poročes niti besede, bi ti sploh ničesar ne povedal, — se je obregnil Jimmy. — Prenašal sem, dokler sem le mogel. Prenašal sem; slednjič sem zbežal k tebi, da ti povem... Veš, da Kristina razen mene nima nikogar na vsem svetu, — je vzdihnil Jimmy. — Samo Bog ve, kako vroče si želim, da bi bila gospa Wyattova še živa.

Sangster je še vedno uporno molčal. — Prijatelj, povej mi, ali bi je ne mogel obiskati, — je prošil Jimmy. — Rada te ima, kajpada, saj ji ni treba povedati, da si govoril z menoj. Ali bi ji ne mogel telefonirati, ali kakor koli že? Povabi jo na sprehod... Saj mi umre, če se nihče zanj ne zavzame...

— Zdi se mi, da nisem pripraven za takele stvari. Toda s tem nočem reči, da bi ti ne hotel pomagati. Skoril bom pač,

kar utegnem...

— No, glej, poskusi. Dober prijatelj si. Kako nežen si znal biti s Kristino, ko ji je umrla mati. Nekaj imaš v svojem vedenju, česar meni manjka. Zelo hvaležen ti bom. Poskusi vendar... poskusi, — ga je skoraj plaho spraševal. — Ali pojdeš?

— Znašiti pa me sploh ne bo hotela sprejeti, ko jo obiščem?

— Stavim, da te bo z veseljem sprejela.

Sangster se je nasmehnil proti svoji volji. Vstal je in priklinal Jimmyju.

— Vem, kaj si misliš, — je dejal Jimmy. — Toda znova ti prisegam, da nisem kriv. Verjemi mi, da sem poskusil vse, kar mi je bilo mogoče.

— Ne dvomim, — je suho pristavil Sangster. Poiskal si je klobuk in suknič ter pospremil Jimmyja na ulico.

— Povabi jo na kosilo, — mu je svetoval Jimmy. — Povabi jo na sprehod v park. Vlij ji nekoliko poguma in radosti. Toda nikar ji ne govori o meni.

Jimmy je bil prav zares močno vznemirjen. Truden in izčrpan je bil, ko se je na vogalu ulice poslovil od prijatelja. Čim se je Sangster izgubil v množici, je

poklical taksi in mu velel v klub. Tu si je naročil brandyja. Tri dni je bil šele poročen, a se mu je zdelo, da je tega že tri leta. Da, kljub temu je bil v srcu pošten: Kristine ni dolžil, ne, ona je nedolžna njegove tragedije. Toda ko bi ne bila tak otrok!

Dvignil je kozarec ter ga porinil proti svetlobi in žalostno opazoval.

— No, lepa bodočnost je pred menoj, — si je dejal mračno in v dušku obrnil kozarec.

Sangster je bil hudo vznemirjen, ko je prišel do hotela, kjer sta stanovala Jimmy in njegova mlada žena.

Tokrat je dvomil v svoje sposobnosti, četudi se je Jimmy nanje zanašal z vso gotovostjo. Sangster ni kdo ve kaj cenil ženski svet. Nikoli se ni pehal za njim, a tudi nobena žena se doslej zanj ni posebno zavzela. V hotelu je najprej povprašal po Jimmyju. In šele ko so mu povedali, da ga ni doma, je vprašal po Kristini.

Precej časa je moral čakati. Slednjič mu je sobarica prinesla sporočilo, da je gospa Challonerjeva doma ter ga vabi, naj jo obišče.

Bal se je solz. Žal mu je bilo, ker bo videl žalostne oči gospe Kristine, v katerih je bil vajen videti otroško radosno srečo. Skrbno se je razgledaval po sobi, ki se mu je zdela pusta in brez življenja. Ko so se odprla vrata in je vstopila Kristina, se mu je zdelo, da je vstopila le še senca nekdanjega dekleta, ki ga je po-

znal. Videl je, da bi se rada smehljala, toda zaman.

Sangster jo je skušal pozdraviti kot bi o vsej stvari ničesar ne vedel. Ponujeno roko je tesno stisnil.

— Vesel sem, da vas morem spet obiskati. Sicer sem najprej povprašal po Jimmyju, a so mi rekli, da ga ni doma.

— Zares sem vesela, da ste prišli. Toda zdi se mi, da Jimmyja ne bo k obedu, — si je grizla ustnice.

— Imenitno! — so je zasmejal Sangster in skušal biti čim bolj priroden. — Torej poidete z menoj na kosilo. Jimmy vam tega ne bo štel v zlo...

— Ne, Jimmy mi tega ne bo zameril, — je rekla s tolikim poudarkom, da je Sangster kar ostrmel. — Jimmyju je vseeno, kaj počnem. Gospod Sangster, zakaj ste vendar dovolili, da se je poročil z menoj? Prav gotovo ste vse vedeli. Jimmy me nima niti za las rajši kot vi.

Nastal je mučen molk. Kristina ga je gledala s praznimi suhimi očmi.

— Kristina, nikar tega ne recita, — je dejal Sangster bolešno.

Prijel jo je za roko ter jo delj časa zadržal v svoji. Njene besede so bile kot očiček. Sangster se je vpraševal, s čim se je pregrešil proti temu velikemu otroku. Pa vendar, kaj naj stori? Kristina bi mu ne verjela, pa naj ji reče kar koli.

— Res je, — je tiho rekla. — sedaj nimam nikogar na vsem svetu...

(Dalje.)

Novice

Velikopotezna akcija za zimsko pomoč v Soboti

Važni sklepi soboškega mestnega sveta

Na zadnji občinski seji v M. Soboti je bilo sprejetih več važnejših predlogov. Najprej je bil podan na splošno željo občinske uprave pregled vseh letnih računov od 1931 naprej in odobrenih 27 kupnih pogodb. Občina je razprodala skoraj vse parcele na travniku ob Radgonski cesti. S prodajanjem parcel je občina v glavnem poplačala svoj dolg pri Jugoslovanski udruženji banki d. d. v Zagrebu in ima samo še plačati grad in park, kar pa je v glavnem krito s terjatvami napram kupcem prodanih parcel. V Soboti so ob deževnem vremenu vsi kletni prostori v vodi. Občina je najela pri Javni borzi dela v Ljubljani 70.000 din za prepotrebno izolacijo kletnih prostorov Delavskega doma, kjer bodo odsej nekateri prostori okroglega sodišča, kar špet vpije po nujni rešitvi o gradnji posebnega poslopja za ta urad, ki je utesnjen v Szaparijevem gradu. V najkrajšem času bodo začeli graditi Dekliški dom. Odobren je bil tudi kredit za tretje nadstropje osnovne šole, kar bo zadostovalo naraščanju učencev za več kot 50 let.

Umesten je predlog župana Hartnerja, da se osnuje v Soboti Javna kuhinja za reveže, kjer bi dobilo hrano dnevno 300 oseb. Potrebni 200.000 dinarjev bodo dali tisti, ki imajo več. Zaradi neprestanih tatvin je občina nastavila poljskega ču-

vaja. Nastavljena sta na novo dva redarja. Meddržbeni odbor je dobil 3000 dinarjev ponovne podpore za že pripravljene spomenik prekmurkim književnikom, pred katerim sta položena že dva venca, čeprav ta še ni bil odkrit. V zvezi s tem je odbor tudi odločil, da se preimenuje: Križova ulica, Slovenska ul., Mala ul., Nova ul., Cerkvena ul., Radgonska cesta in se označi še 22 novih ulic. Tujsko prometno društvo je dobilo 4000 din podpore za že izdani prospekt

Prekmurja. Občinskim uslužbencem so bile povišane plače za 10%. Občinski odbor je obljubil vso možno pomoč, Glasbeni Matici, če se bo ustanovila. V smislu novega zakona o občinskih hranilnicah, ki določa, da ne sme biti odbor teh iz oseb, ki so že v upravnem odboru katerega drugega denarnega zavoda, je bil izvoljen Občinski hranilnici in posojilnici nov odbor z ravnateljem gimnazije inž. Zobcem na čelu.

Plemenito delo trboveljskih reševalcev

O delu trboveljskih reševalcev. Reševalni oddelček je bil ustanovljen pod okriljem prostovoljne gasilske čete Trbovlje-rudnik l. 1928 na pobudo načelnika, pok. Holeška. Nabavil si je rešilni avto, za katerega so prispevali TPD, Bratovska skladišnica, trboveljska občina in drugi, največ pa je seveda prispevalo društvo samo. Ustrezajoč razmeram in potrebi Trbovelj se je rešilni oddelček glede opreme in izvežbanosti povzpeli tekom časa na nivo poklicnih reševalcev. Danes razpolaga že z dvema rešilnima avtomobiloma ter enim rezervnim vozom za rešilno moštvo, ki pa je grajen tako, da se lahko preuredi za prevažanje ranjenecov. Tehnično vodstvo oddelka je v rokah poveljnika Rozmana, njemu pa vneta pomaga Aškerc, tajnik društva. Pri reševalnem oddelku služijo 4 šoferji in 1 spremiljevalec. Vpeljana je tudi stalna nedeljska dežurna služba 6 moških, katerih naloga je, da je

tako reševalni kakor požarni oddelček vedno v pripravljenosti. Omeniti moramo tudi, da vsi opravljajo podnevi svoj požrtvovalni posel v prid društvene blaginje, malenkostno so honorirani le v nočnem času. Kako potreben je bil baš v industrijskih Trbovljah reševalni oddelček, dokazujejo številke. Od njega ustanovitve pa do 30. IX. t. l. je bilo izvršenih skupno 4389 prevozov. Jasno je, da zahteva vzdrževanje in oskrba rešilnega oddelka mnogo denarja, ki ga pa društvo žal nima. Da bi zahtevali od svojih članov še večjih žrtev kot jih že itak doprinasajo, je nemogoče. Zato prireja društvo vsako leto tombolo, katere dobiček potem krije primanjkljaj. Ob znatni in trajni podpori javnih in zasebnih ustanov pa bi bilo njegovo delovanje trajno zagotovljeno. To je tudi moralna dolžnost prizadetih činiteljev.

Letos je slab lov

Lovci so letos zelo nezadovoljni, ker je le malo preživelo. Zato pa letos preživelo le malo divjačine. Zato letos lovci ne bodo prišli na svoj račun. Na Murskem polju je bilo druga leta ogromno fazanov, jerebic in zajcev, letos pa

mora lovec imeti mnogo sreče, če si na lovu zasluži večerjo. Času in lovu primerno so tudi cene divjačine. Zajci so bili lani od 18—25 din, letos pa so od 30—45 din. Fazana pa sploh izpod 40 din ne dobiš.

Celje

Proslava Jadranskega dne

Proslavo Jadranskega dne v Celju priredijo Podmladki Jadranske straže na celjskih šolah s sodelovanjem vojaške godbe in krajevnega odbora JS v Celju v nedeljo ob 16.30 v mestnem gledališču. Spored akademije bo zelo pester. Pevske točke bodo izvajali pevski zbori meščanskih šol in mestne deške šole. Nastopili bodo tudi harmonikarji, ki jih vodita šolski sestri Jolanda in Kerubina, učenke z vodja šolskih sester pa bodo ob njih spremljevanju izvajale naša narodna kola. Gimnazija in obe meščanski šoli bosta nastopili z izbranimi telovadničnimi točkami. Mestna dekliska šola bo izvedla otroški prizor iz pomorskega življenja, okoliška šola pa bo v govorjem zboru podala Jenkovo Adrijansko morje. Sodelovala bo med točkami vojaška godba, spored pa bodo zaključile žive slike, pri katerih bo skupni nastop vseh šol. Vstopnina je

nizka od 15 do 3 din. Cisti dobiček je namenjen ubožnemu dijaštvu. Akademija se bo ponovila za posamezne šole. Nedeljske akademije se udeležijo dijaštvo v celoti.

c Cesta iz Gaberja mimo Westnove tovarne proti Bukovem žlaku je v zelo slabem stanju. V slabem deževnem vremenu se blato kar pretaka po njej. Nekaj gramoz je sicer že navedenega, vendar ga nihče ne raztrosi. Prebivalstvo, ki to cesto uporablja, prosi, da nedostatek odpravijo.

c Olja je prilelo primanjkovati tudi v Celju. Dobi se samo bučno olje in ga trgovci oddajajo samo po četrt litra.

c Gutenbergova proslava. V soboto, 16. t. m. priredijo celjski grafiki ob 20.30 v mestnem gledališču Gutenbergovo proslavo. Sodelovala bo celjska železničarska godba. Na sporedu je dramatsko prikazan razvoj pisanja od pračloveka do Gutenbergova in njegov vpliv na človeštvo in pogled v tiskarjevo delavnico v sedanosti. Vstopnice se dobijo v predprodaji v Slomškovi tiskovni zadrugi.

Ženska se je spremenila v moškega

V Kneževih vinogradih v Baranji imajo veliko senzacijo: 18 letna vaska lepota Desanka Stanojlov se je čez noč brez zdravniških posežkov spremenila v moškega in poslala Dragutina Stanojlova.

Desanka se je že kot deklica izgibala ženskih družbe in se je najraje pajdala z dečki. Pod krilom je nosila za pasom nož in star samokres. Udeleževala se je fantovskih pretepov in pustolovščin, zaradi česar so jo zlasti starejši ljudje imeli za pokvarjeno žensko. Toda dekliske značilnosti in oblike so vedno bolj izginjale in Desanka se je vidno preobrazila v fanta. Krilo je zamenjala s hlačami in izginila iz domače vasi. Ko se je kot 18 letni mladenič vrnila v Knežev vinograde, so za postavnim Dragutinom vzdihovale bogate vaščanke. Dragutin je postal vaški stražnik. Zaljubljen se je v lepoto in bogato posestniško hčerko Smiljo, ki mu je vrata ljubezen. Toda njeni starši so bili odločno proti temu, da bi se njhova

edinka družila z mladeničem, ki je bil še do nedavna ženska. Dragutin pa ni odnehal — svojo izvoljenko je ugrabil in jo zaklenil v svojo sobo. Sedaj ga je čakala nova nevestnost. Cerkvene oblasti so smatrale Dragutina še vedno za žensko in ga zato niso hotele poročiti, ker kot moški ni imel dokumentov. Zato sta se zaljubljenca civilno poročila ter končno dosegla tudi blagoslov dekletovih staršev v obliki bogate dote.

Trboveljski drobiž

Društvo „Šola in dom“ na tukajšnji meščanski šoli, je polagalo v torek obracun svojega delovanja. Za novo poslovno dobo je bil izvoljen skoraj ves stari odbor s Križnikom kot predsednikom, Čibejem kot tajnikom in Rozmanom kot blagajnikom.

Kolavdacija nove stanovanjske hiše Bratovske skladišnice za bolnišnico je bila v sredo. V nekaj dneh bo stavba izročena svojemu namenu.

Vodovod bodo gradili posestniki v Gabrskem pri Trbovljah. Trboveljska občina jim bo k stroškom prispevala nabavne stroške za cev, kar bo zneslo okrog 15.000 din.

„Vzajemnost“ priredi v soboto, ob 20. in v nedeljo ob pol 16. v Delavskem domu veseloigro s petjem in godbo v 3. dejanjih „Pekovska“. Pri predstavah sodeluje delavski orkester.

Izpit za pooblaščenega inženirja gradbene stroke je položil te dni pred strokovno komisijo v Beogradu z odličnim uspehom inž. Krajner Fričko, gradbeni vodja podjetja Inž. Dukič v Trbovljah.

V Trbovljah je umrl v starosti 66 let nestor trboveljskih krojačev Martin Bril. Pogreb pokojnika je bil ob veliki udeležbi prebivalstva v četrtek popoldne. Zapušča vdovo in več odraslih otrok.

Ljubljana

a Cene teletine v Ljubljani. Referat za kontrolo cen banske uprave je zaradi znatne podražitve zaklanih telet odobril, da se smejo cene telečjemu mesu v Ljubljani zvišati tako, da znaša cena za telečji vrat 14 din, za telečja prsa 16 din, za telečja pleča in hrbet s priklado 18 din in za telečje stegno s priklado 20 din za kg.

a Agilno sokolsko društvo Ljubljana II, bo imelo v soboto zvečer otvoritev sokolskega doma. Pri tej priliki bodo odkrili tudi spominsko plaketo kralju Aleksandru I. Sledil bo koncertni in recitacijski program, nato pa bo slavnostni ples.

a Zveza kulturnih društev bo imela občni zbor v nedeljo ob 9. v dvorani združenja inženirjev v Kazini.

a Jutri dopoldne bodo imeli nastopno predavanje na medicinski fakulteti ljubljanske univerze novoimenovani redni profesorji dr. Franc Hribar, dr. Karlo Lušički in dr. Božidar Lavrič.

Ptuj

p Na živinskem sejmu je bilo od 137 volov prodanih 20 po 750—825 din; od 429 krav 126 po 450—7 din; od 41 bikov 14 po 5—8 din; od 50 juncev 9 po 7 din; od 122 telic 32 po 6—850 din; od 179 konj 3 od 900 do 6000 din. V Nemčiji je bilo prodanih 6 volov. Na svinjskem sejmu so bile debele po 1250—1350 din in pršutarji po 11—1225 din.

p Radi prekrška bruto zaslužka so oblasti prijele nekega tukajšnjega usnarja in ga kaznovala z obutno globo.

p Tujski promet. Oktobra je obiskal Ptuj 234 Jugoslovancev, 31 Nemcev in 1 Bolgar. Prenočnin je bilo 431.

p Neznanege utopljenca je Drava naplavila v Spuhlji niže Ptuja. Najbrže je izvršil samomor. Pokopali so ga na rogozniškem pokopališču.

Pol ure po bombardiranju Bitolja

Kritičnega dne, pišejo „Novosti“, je bil v Bitolju tržni dan, kar je katastrofo še povečalo. Trikrat so zatuli sirene in dvakrat so padale bombe na mesto. Ljudje so bili prestrašeni in presenečeni. Sploh se niso zavedeli, da so bili pravkar priče katastrofalnega bombnega uničenja. Ko je prenehalo brnenje usodnih letal, so meščani prihajali na ulice in jokali spričo strahovitega razdejavanja. Tu in tam so bila trupla ubitih, med katerimi so stokali ranjenci. Več zgradb je bilo porušeni ali občutno poškodovanih. Telefonske in električne žice so bile potrgane. Vse življenje je zastalo. Časnikarji, ki so takoj po usodnem dogodku prišli v Bitolj, pišejo, da so po ulicah in cestah ležali kosi obleke, razcefrane srajce in pokrivala. Mnoge matere so obupno klicale svoje otroke, ki so se popoldne igrali bog-sigavedi kje in ob letalskem napadu niso bili doma. Bila je prava panika, vendar pa se je ljudstvo kmalu zbralo, saj so junaški Bitoljčani prestali v

polpretekli dobi še vse strašnejše dneve in noči. Brez malodušja so se takoj podali na delo in pomagali, kjer je bila njihova pomoč potrebna. Polno razumevanje so pokazale tudi oblasti, zlasti pa vojska, ki proži hudo prizadetemu prebivalstvu vso pomoč.

o Odlikovanje. Z redom sv. Save V. stopnje je bil odlikovan poljski župan in predsednik krajevnega šolskega sveta Anton Detiček.

o Premeščene so učiteljice Matilda Potočnik iz Griž v St. Pavel, Angela Pečnik iz St. Pavla v Griže in Mihaela Resman iz Doljenjskih Toplic v Novo mesto.

o Delokrog carinskega oddelka v Prevaljah se razširi. Pri izvozu carini vse blago, ki se tvori na postaji v Prevaljah, ne oziraje se na smer izvoza in na smer blaga. Pri uvozu pa carini vse blago, če je to podrejeno za Prevalje, Guštanj in Mežico, ne oziraje se na to, od kod bi prišlo.

o Začasno so zaprli banovinsko cesto na odseku Kranj—Kokrica za ves promet. Sedaj je usmerjen promet po banovinski cesti Naklo—Kokrica—Predoslje—Britof.

o Sapota je nenadoma narasla. Sneg, ki je pobelil bližnje hribe je pričel hitro kopniti, ker je mraz nekoliko popustil. Hitro narasla Sapota je povzročila precej škode pri regulacijskem delu. Delo je obstalo ravno na polovici in se ne bo nadaljevalo, dokler ne bo voda zopet upadla.

o Radi parkljevke in silnavke je ves promet s parkljarji pod zaporo v občini Čatež. Velika Dolina in vas Mostac občina Dobova. Do nadaljnjega so prepovedani vsi živinski sejmi v Brežicah, Dobovi, Kapejah, Piščecah, Zdoleh in v Vidmu pri Krškem.

o V Križevcih se bo prihodnji teden pričel pouk na dveletni kmečko nadaljevalni šoli. Tudi v Kučji vasi bo letos kmečko-nadaljevalna šola.

o Iz kamniških preiskovalnih zaporov so ušli Kerin, Urankar in Kokol. Predrli so zid in izginili.

Za slučaja smrtne nezgode
so naročniki »Večernika« s posebno polico zavarovani za din
10.000.-

Zanimivosti

Čudaške navade znamenitih ljudi

Predsednik USA, ki je nosil državne papirje pod klobukom — Pisatelj, Honore de Balzac se je selil vsak drugi dan

Življenje znamenitih ljudi, ki so s svojim genijem obogatili vse človeštvo za velike vrednote, je včasih za kulisami, kot pravimo, precej čudaško. Navadni zemljan bi bil izpostavljen posmehu, genijem je vse dovoljeno, vse odpuščeno že vnaprej. Poglavitna so dela genijev, njih odnosi do družbe in zasebnega življenja je postranskega pomena.

Komu bi na priliko padlo na um, da bi si v Parizu najel šest ali sedem stanovanj ter se praviloma vsaka dva dni selil iz stanovanja v stanovanje. Bogme, someščani bi kaj čudno majali z glavami nad takim potratnežem. In tak je bil slavn francoski pisatelj **Honore de Balzac**. V enem in istem stanovanju je vzdržal največ po dva dni, nato se je preselil v drugo.

Povsem nasprotni tip je bil zgodovinar in filozof **Carlyle**. Ta se je kot klop zasedel v stanovanju, kamor ni nikomur dovolil vstopa. Silno je bil občutljiv za vse zunanje okolnosti in vplive, v sobi ni mogel trpeti najmanjšega šuma ali zvoka. Svojo delovno sobo si je dal tako urediti, da je bila popolnoma izolirana pred najneznatnejšim zvokom. Dneve in leta je čepel kakor hrček v samotni sobi in filozofiral.

Znameniti mislec **Herbert Spencer** ni bil v družbi kdo ve kaj priljubljen, dasi ga je ves svet cenil. Nad vse zoprno mu je bilo v družbi »prazno mlatenje slame«. Čim je pričela družba brezpomemben razgovor o vremenu ali podobnih nadlogah, je Spencer potegnil iz žepa ušesne varovalke (take, kakršne imajo policaji ali slugi pozimi na ušesih, da se obvarujejo pred mrazom) ter si jih nadel na ušesa. Seveda je bila družba radi tega ogorčena do skrajnosti, toda Spencer si tega ni gnal k srcu. Sedel je mirno naprej v družbi ter z varovalkami na ušesih reševal svoje miselne probleme.

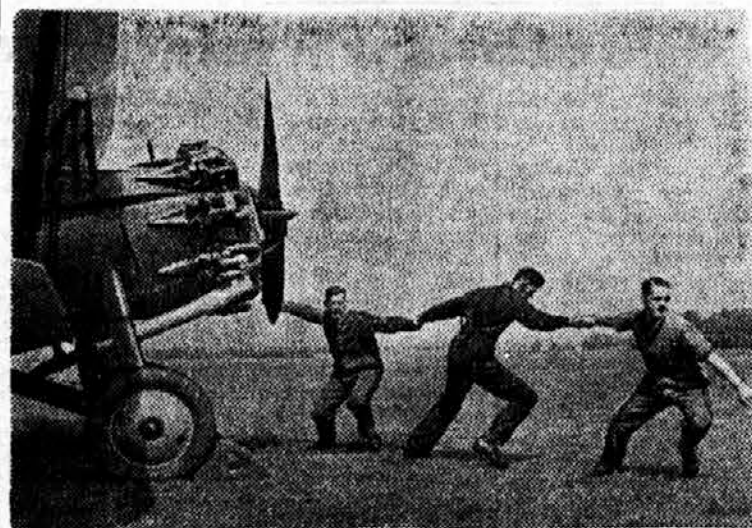
Slavni matematik **Kelvi** je z lahkoto reševal najtežje matematične račune, enačbe in tajne. Toda nešteto krat se je pri seštevanju in navadnem odštevanju pošteno urezal, huje kot navaden šolarček. Slušatelji na univerzi so ga sprva sicer na te napake opozarjali, kasneje pa so jih kar sami popravljali, zavedajoč se, da je seštevanje in odštevanje življenjska slabost slavnega matematika.

Nekdanji predsednik Združenih držav severne Amerike **Abraham Lincoln** je imel posebno slabost glede svojega klo-

buka. Leta in leta ga je nosil, četudi je bil že ves vehast in potlačen. Ločil se ni od njega niti, ko je sedel v svojem uradu ter reševal državniške posle. Kadar pa je urad zapustil, je vtaknil najvažnejše državne papirje pod svoj stari in obnošeni klobuk.

Posebno čudaštvo pa pripisujejo slavni francoski igralci **Sari Bernhardtovi**. Zna-

ne so njene »hlačne vloge« in podobne rafiniranosti, s katerimi si je pridobivala veliko ime in slavo. Toda višek njenega čudaštva je bil v tem, da si je naročila posebno rakev. Brez nje se nikamor ni gnila, rakev jo je spremljala na vseh poteh po Evropi, kjer je nastopala v največjih gledališčih. Trdijo celo, da je s posebnim užitkom celo spala v tej rakvi.

Z združenimi močmi

poženejo angleški piloti motor letala v tek. Kot vidite na podobi, jim gre delo z veseljem izpod rok.

Gledališče kupuje vojna letala

CHURCHILLOV ZET KOT IGRALEC GLAVNE VLOGE

V Londonu že več tednov dajejo v nekem gledališču zelo popularen komad, v katerem igra glavno vlogo Vic Oliver, zet angleškega ministrskega predsednika Winstona Churchilla. Predstava je doseгла tolik uspeh, da je gledališka uprava sklenila, da bo čisti dohodek podarila angleški vladi za nakup vojnih letal, zlasti za nabavo »Spitfirov«, lovcev za obrambo Anglije. Uprava računa, da bo mogla

kupiti najmanj dve letali. Prvo bo nosilo ime po sedanjem komadu, ki ga igrajo, namreč »Black Velvet«, drugo pa »Black Vanities«. Glede nadaljnjih imen pa se uprava še ni zedinila.

Tako je v Londonu. V Mariboru pa bi narodno gledališče, ki že tolika leta vpije kot željno v puščavi, ne moglo kupiti niti papirnatega zmaja!

štiri žene na dosmrtno ječo, več pa jih še čaka v preiskovalnem zaporu.

»Sindikata« za zastrupljanje mož

V Philadelphiji v USA sta bili te dni obsojeni dve ženi, ker sta z arzenom zastrupili svoja zakonska druga, da bi prišli na ta način do visokih zavarovalnin. Policija je ob tej priliki odkrila cel »sindikata« zakonskih žena, ki so zastrupljale svoje može, da bi potem na rafiniran način prišle do zavarovalnin. Poleg dveh smrtnih obsodb je sodišče obsodilo še

Življenjsko zavarovanje vojakov

Mestnim očetom mesta Windsor v Kanadi nihče ne more očitati, da bi ne bili zares »dobri očete«. Kar le morejo, storijo, da bi bilo meščanom tem bolje. Višek njihovega prizadevanja pa brez dvoma predstavlja ukrep, ki so ga pred nedavnim izdali, da so namreč vsi moški člani mesta, ki so vpoklicani na vojno, življenjsko zavarovani. Vsakemu moške-

mu, ki je bil poklican v vojaško edinico ter odpredana v Anglijo, je bila izdana posebna zavarovalna polica. Mestna občina plačuje neki zavarovalnici premije. Doslej je na ta način že nad 500 moških zavarovanih. V slučaju, da bi kateri padel na bojišču, izplača zavarovalnica svojcem po 100 funt šterlingov, če je bil zavarovanec še samski, in po 200 funt šterlingov, če je bil zavarovanec že oženjen.

Iz zapiskov starega »mladeniča«

J. Pasztor:

Ko je obokela Roža, moja stara služkinja, in legla za tri tedne v posteljo, sem šele spoznal, da imajo tudi ženske neko veljavo na svetu. Z njo je bilo kot z mojim zdravjem, da jo imam, sem občutil šele takrat, ko je nisem imel.

V teh treh tednih, ko je Roža ležala, sem se šele popolnoma spravil z vsemi ženskami, na katere sem se doslej jezil. Sicer me niso žalile, niso se mi rogale, niso me sovražile, ampak vse kaj hujšega — imenovalke so me svojega prijatelja. Zene so me imele rade, toda ljubile me niso. Prožile in stiskale so mi roko, ne da bi pri tem zardele. Zaupale so mi svoje tajne, ki so jih imele z drugimi. Tožile so mi, kako so nesrečne, jaz pa sem se trudil, da jim otem solze, ki so jih pretakale radi drugih.

V svoji mladosti sem bil velik prijatelj nežnega spola. V ostalem pa ne vem, ali sem bil kateri zares všeč.

Nekoč sem oboževal žene, prav posebno eno, ki ji je bilo ime Nada.

Nada! Ta je prinesla v moje življenje največ radosti in največ gorja. Kako neusmiljeno more biti takole osemnajstletno dekle!

Takrat sem bil v dvainvajsetem letu. Prvič sem ljubil, iskreno in pošteno... Ljubil sem tako, kot ljubi otrok, brez slehernega poželjenja, brez upanja... Tudi Nada je ljubila.

Nekoga večera je bila domača zabava v hiši Nadininih staršev. Nada je bila v beli obleki kot vila. Plesati ni marala, ampak je samo izpod dolgih trepalnic opazovala svet, ki se je vrtil okoli nje. Potlej se je postavila v krog deklet, seveda radi tega, da bi možki še bolj videli, kako je najlepša med dekleti.

Ko nam je bilo plesa zadosti, smo sedli, in Nada med nas. Znenada me nekdo

potegne za suknjič.

— Pst! Pst!

Bila je Nada. Samozavestno je kimala z glavo in črni, gosti lasje so ji padali na čelo.

Moj Bog, kaj vendar hoče?

— Pst!... Pst!... se nagne k meni. — Nikar me ne glejte... Pazite name. Pazite, ne da bi kdo opazil. Ko bodo vsi odšli, se vrnite... Čakajte pred hišo... Nikar me ne glejte.

Zares, tesno mi je postalo v prsih, znabi od radosti, ki se je ta hip rodila. — Ne glejte me! — mi je še enkrat zašepetala ter se nato obrnila vstran.

Nada mi je s temi napol skrivnostnimi besedami namah zanelila srce. Ves večer sem bil kot mesečnik. Saj se misliti nisem več mogel. Nenehoma sem se vpraševal: Kaj bo? Kaj mi prinese noč? Kaj mi bo dejala?

Živci so bili napeti ko žica. Nada me ves večer ni več pogledala. Okoli polnoči je spet prišla k meni. Resno se je z menoj pogovarjala in mi skrivaj polisnila v dlan listič papirja.

— Čakajte ondi! — mi je tiho rekla. Če me danes ne bo, čakajte me tudi jutri. Pridite jutri zvečer okoli desetih.

Vso noč nisva več govorila. Niti z enim samim pogledom se ni več ozrla name. Skrivaj sem odšel v predsobo, kjer sem z drhtlečimi prsti neopazno razgrnil listič. Z deklško roko je bilo napisano: »Nikar ne bodi hud! Ljubim te iz svega srca!«

Ta hip sem čutil v srcu nesluteno srečo in radost, ki je večje navaden smrtnik zares ne more občutiti. Mar veljajo meni besede dekleta, ki me v svojem ponosu še pogledati ni hotela. Saj nisem mogel verjeti.

Čakal sem v mraku, pazil in čakal, da

je ne zgrešim, ko bo prišla. Čakal sem zaman. Okno se ni odprlo. Ni mogla priti. Drugi dan sem, čim je začelo sonce, spet oprezal okoli njihove hiše. Nestrpnost sem pričakoval, da bo mrak zagrnul zemljo. Vse mine... Minili so tudi oni časi, o katerih sem zatrdno mislil, da ne bodo nikoli minili...

Prišla pa je noč in prinesla nove upe. Drobno je pokrkala na okno in vprašala: — Ali ste tukaj? Takoj pridem! Snel sem klobuk in jo gologlav čakal v hladnem zraku.

Prišla je. Bila je ko angel. Prvi trenutek nisem mogel razločiti, ali je zares ona, ali je samo prikazen.

— Ali ne boste hudi? — Ah, Nada! — Vi ste pošten in dober mož... — Ah, Nada!

— Pst! Hiteti moram. Če bi opazili, da sem ušla... Včeraj so nekaj opazili... Bala sem se... Nisem smela priti. Obljubil sem mi nekaj.

— Kar koli zahtevate, vse bom storil.

— Hvala vam! Glejte, nepremišljena sem bila, pa sedaj radi tega trpim! Toda poslej bom dobra, poslej nočem več trpeti, nočem, da bi ga bolelo... Poslej ga ne bom več žalila, ampak samo ljubila... Pojdite k njemu... Povejte mu to. Pa mu izročite oni listič, ki sem vam ga dala sinoči.

— Obljubili ste... — Ta hip sem občutil vso bol, ki jo more človek sploh občutiti. Sram me je bilo samega sebe.

— Nikar ne razmišljajte... Pojdite takoj k njemu, k Zvonimiru... Vi ste pošten mladenič... zanesem se na vas, obljubili ste mi...

Ni mi dala roke, tudi pogledala me ni. Odšla je. Jaz pa sem odšel k Zvonimiru, kot sem ji bil obljudil. Povedal sem mu, da ga Nada ljubi, ter ga prosil, naj ji oprosti.

Potlej pa več let nisem mogel pogledati ženam v oči...

Nemčija ma 61 velemesti

Po podatkih nemškega statističnega urada ima Nemčija brez Češko-moravskega protektorata in brez generalnega gubernementa (Poljska) 61 velemest, t. j. mest, ki imajo več kot 100.000 prebivalcev. Po štetju od 17. maja 1939 ima Berlin kot glavno mesto 4 milijone 338.765 prebivalcev, sledi mu Dunaj z 1.929.976, Hamburg 1.711.877, München 829.318, Köln n. R. 772.221 in Leipzig 707.365. Čez 600.000 prebivalcev imajo mesta Essen, Dresden, Breslau, nad pol milijona štejejo Frankfurt n. M., Dortmund, Düsseldorf, nad 400.000 Hannover, Stuttgart, Duisburg, Bremen, Nürnberg in Wupertal. Najmanjše nemško velemesto pa je Bonn, ki šteje 100.788 prebivalcev.

V STOCKHOLMU

je pred nedavnim umrl znameniti švedski arhitekt Gunnar Asplund, profesor na švedski visoki tehnični šoli. Prof. Asplund je bil najpomembnejša osebnost v razvoju švedskega stavbarstva. Med njegova najboljša dela štejejo knjižnico mesta Stockholm in pred nedavnim zgrajeno kapelo krematorija Sv. Križa v Stockholmu.

NOVA IZDAJA VOJAŠKEGA KAZENSKEGA ZAKONA

je pravkar izšla v Nemčiji. V bistvu gre za zakon iz leta 1872, dasi so v novi izdaji nekatere izpremembe, ki pa so v glavnem le tehnične značaja. Iz starega zakona so bili črtani paragrafi o častnih kaznih in podobno.

TEORIJA IN PRAKSA

Slavni italijanski pesnik Ariosto si je dal zgraditi skromno podeželsko hišico, kjer se je naselil s svojo družino. Ko je dom razkazal prijateljem, so se čudili, da si je pesnik, ki je s tako vzvišenimi verzi opeval krasoto in razkošje palač, postavil tako skromno in zares spartansko bivališče.

Ariosto pa jim je z nasmehom odvrnil: — Prijatelji, če bi mogel, bi si dal zgraditi razkošno in prelepo vilo namesto tega skromnega domovanja, toda besede so cenejše od marmorja in cedrovega lesa.

— Čudovito, kako tu vonja po jasminu in vijolicah ter po beefsteaku s čebulo!

Najmodernejša podzemna železnica

Ta mesec bo otvorjena v New Yorku tkzv. Sixth-Avenue podzemeljska železnica, ki bo znatno pospešila ter izboljšala prometne razmere med okrajema Manhattan in Times Square. Poročila pravijo, da bo to najmodernejša podzemna železnica na svetu, ki bo celo prekosila železnico v Moskvi. Posamezne postaje imajo ogromne perone ter so po podzemeljskih hodnikih medsebojno povezane, tako da bodo mogli potniki, ki bodo presegali, oditi peš do križiščne postaje. Pri največjih postajah so zgrajene vrteče se stopnice, ki bodo služile čim naglejšemu premetu. Ko bo ta nova podzemna železnica v polnem obratu, bo mestna občina polagoma ukinjala nadzemsko, ki dela toliko hrupa in trušča, da jo Evropeci jedva prenašajo.

Maribor

Neumesten strah pred družinami z več otroki

Naši meščani se marsikoga in marsičesa bojijo. Bojijo se špekulantov, navijalcev cen, tatov in žeparjev, bojijo se še večje draginje in tisti, ki živijo samo od svojega zaslužka, se bojijo izgubiti službo. Tudi spletkarjev, prisluskovalcev in izzivačev, ki jim prav danes gre žito in klasje, se bojijo. In tako dalje... Različni strahovi in bojazni begajo naše meščane. Vse to je docela naravno in razumljivo. Toda med vsemi temi strahovi je tudi strah, ki ni nič kaj časten in opravičljiv za naše dobre meščane. To je strah pred otroki. Bilo bi razumljivo, če bi se jih bali slabo plačani uradniki in delavci. Toda ti se jih navadno ne bojijo. Omislijo si jih še več, kot jim dopuščajo njihova sredstva.

V našem mestu, kakor v vsakem drugem, živi sloj hišnih posestnikov. In med njimi so taki, ki se ničesar bolj ne bojijo kakor otrok, čeprav otroci niso čisto nič nevarni in tudi nikogar ne ogrožajo. Če pride meščan, ki je bil v današnjih časih tako pogumen, da si je privoščil enega ali celo več otrok, k drugemu meščanu, ki ima lastno hišo in prazno stanovanje, pa bi si meščan brez lastne hiše in z enim ali več otroki rad vzel prazno stanovanje v najem, se prečestokrat zgodi, da mu meščan z lastno hišo prijazno ponudni, da družine z otroki pač ne more vzeti v hišo. In četudi mu meščan brez hiše dopoveduje, da so njegovi otroci pridni in da ne delajo hrupa, se njegov someščan z lastno hišo le ne da omejit. Po dolgem iskanju se meščanu z otroki le posreči, da dobi stanovanje v kakih starih hišah, kjer so sobe vlažne in nezdrave. Sončna in zdrava stanovanja pa so za družine brez otrok. Brez zame-

re, ampak tako ravnanje se ne da z nobenim, sicer tako lepim čutom za lastno udobje opravičiti. Resda vsi hišni posestniki niso taki, toda niti enega bi ne smelo biti pred nami, ki bi se branil, oddati stanovanje družini z otroki. Saj otroci vendar ne prinašajo samo nadlege, ampak tudi veselje in lepoto v življenje. Le omejena čemernost ne zna tega ne občutiti ne videti.

Drugi narodi in države se z vsemi sredstvi trudijo, da bi imeli čim več

otrok. Če se pri nas že drugače ne skrbi za take družine, bi se jih moral sleherni Slovenec veseliti in jih spoštovati. Vsekakor pa bi morale prav take družine imeti naravnost prednost pri oddaji zdravih in sončnih stanovanj. Morali bi imeti nekaj tiste ljubezni do otrok, o kateri govori Satin v Gorkega drami »Na dnu«, kjer pravi, da je treba vsakega otroka spoštovati, zakaj nihče ne ve, koliko bo tak majhen otrok kot zrel človek še lahko koristil človeštvu!

— ker

Prizivni senat je obsodil Halbärtha

Pred prizivnim senatom mariborskega okrožnega sodišča, ki so ga tvorili dr. Turato kot predsednik ter dr. Mihalič in Rebula kot prisedniki, se je včeraj zagovarjal bivši mariborski tovarnar usnja Valter Halbärth zaradi prikrivanja velikih zalog usnja v vrednosti 4 milijonov din, ki so jih odkrili organi mestnega tržnega nadzorstva v njegovih skladiščih v opuščeni tovarni ob Dravi. Zaloga je bila takrat zaplenjena, Halbärth pa je bil poslan na šestmesečno prisilno bivanje v Stari trg ob Kolpi. 2. oktobra je bil obtoženec pred kazenskim sodnikom mariborskega okrajnega sodišča oproščen, na priziv državnega tožilca pa se je moral včeraj ponovno zagovarjati. Obtožnico je zastopal dr. Zorjan, zagovornik pa je bil dr. Brandstätter, razprava je bila v nemščini ter je trajala skoro tri ure.

Obtoženec se je branil, da shranjenega usnja ni imel namena nikomur prodajati, »četudi bi vsi boši hodili, ker trgovina ni stvar usmiljenja«, temveč bi ga dal v prodajo le na zahtevo oblasti. S pismi

svojih sinov v Ameriki je skušal dokazati, da sta hotela prevzeti očeto v totarno usnja, zagovornik pa je trdil, da obtoženec po zakonu sploh ni imel dolžnosti, prijaviti zalogo usnja. Državni tožilec je zahteval obsodbo po čl. 2. Uredbe o pobijanju draginje in brezvestne špekulacije, ker je treba obtoženca zaradi shranjevanja zalog smatrati za proizvajalca.

Senat je prizivu državnega tožilca ugodil. Valter Halbärth je kriv, ker je nakupil in prikrival usnje v vrednosti 4 milijonov dinarjev, ter je bil obsojen na 14 dni zapore, 15.000 din denarne kazni ali nadaljnjih 300 dni zapore, plačljivo v 3 mesecih in na plačilo 3000 din povprečnine. Zaloga usnja se mu ne zapleni ter se mu da priložnost, da se spravi v promet. Predsednik senata je v utemeljitvi sodb poudarjal, da je obtoženec pokazal premalo socialnega čuta. Sodba je pravomočna ter priziv ni več mogoč. Halbärtha bodo zopet odvedli v Stari trg ob Kolpi.

**Za
sobotno**

Številko »Večernika« —
oddajte velike in male
oglasbe še danes

* Klub absolventov trgovske akademije poziva svoje članstvo in ostale absolvente na sestanek, ki se bo vršil v ponedeljek, dne 11. t. m., ob 8. uri v klubskih prostorih Strossmayerjeva 6, vhod skozi dvorišče.

**GOSTILNICA RJI! MARTINOVANJE SE
BLIZA. OGLASUJTE V »VEČERNIKU«**

m Nočna lekarniška služba: od 2. do vključno 8. t. m. lekarna pri sv. Anehu, Glavni trg 20, tel. 20-05; Magdalenska lekarna, Kralja Petra trg 3, tel. 22-70.

Narodno gledališče

Petek, 8. nov.: zaprto.

Sobota, 9. nov., ob 20.: »Na dnu«. Red A.

Nedelja, 10. nov., ob 15.: »Cyrano de Bergerac«. Ob 20.: »Nenavaden človek«. Znižane cene.

Konec tedna v Narodnem gledališču. V soboto 9. t. m. se ponovi Maksima Gorkega slovita dramska slika »Na dnu« (red A). — V nedeljo popoldne bo zopet znamenita Rostandova heroična komedija »Cyrano de Bergerac«, zvečer pa (prvič po znižanih cenah) zelo uspela in prav zabavna tragikomedija »Nenavaden človek«.

Pravočasna nabava gledaliških vstopnic. Pri sobotni predstavi Maksima Gorkega drame »Na dnu« se je zopet pokazala potreba nabave gledaliških vstopnic že pri dnevni blagajni. Se potem, ko se je predstava že pričela, je bilo pred večerno blagajno vse polno ljudi, ki so želeli dobiti vstopnice. Da ne bi zamudniki motili predstave, bi bilo želeli, da si Mariborčani — zlasti ob sobotah in nedeljah — nabavijo svoje vstopnice že v prodaji, tako da bi bila večerna blagajna predvsem okoliščanom na razpolago.

Kino

* Esplanade kino. Originalni rusko-sovjetski film »Volga, Volga...« Največja glasbena senzacija sedanosti, z nad 400 najboljših ruskih muzikov, plesalk in plesalcev.

* Kino Union. Od danes »Zaljubljena bestija«. Grandiozen film z Charles Langhottom in Maurcem O'Hara v glavnih vlogah. Sijajna igra, napeta vsebina.

* Grajski kino. Danes veliki zgodovinski film »Ognjeni vrag«. Boji za Koroško za časa Napoleona. V gl. vlogi Luis Trenker.

* Zvočni kino Pobrežje 9. in 10. novembra prekrasni film »Roman župnika«

Širite »Večernik«!

Hrvatski gosti pri martinovanju na Pohorju

Jutri bodo dospeli z večernim vlakom v Maribor hrvatski planinci, člani hrv. planinskega društva »Sljeme«. Odpeljali se bodo z avtobusom k tradicionalnemu martinovanju z mariborskimi tovariši v Mariborski koči. Mariborska podružnica SPD bo oskrbevala ob tej priliki dve avtobusni vožnji na Pohorje k Mariborski koči, in sicer v soboto po prihodu ljubljanskega večernega vlaka in v nedeljo ob 7.30. Prijave za sobotni avtobus se sprejemajo v pisarni SPD na Aleksandrovi

cesti 16, za nedeljskega pa tudi pri »Putniku« do sobote ob 17.

HPD »Sljeme« je te dni obhajalo 15 letnico ustanovitve in uspešnega dela za planinstvo in alpinizem. Občnemu zboru društva so poslali mnogi odličniki svoje pozdrave in čestitke. Med drugimi je »Sljemenu« brzojavno čestital tudi njegov častni član dr. Senjor, sodnik okrožnega sodišča ter častni predsednik mariborske podružnice SPD.

m Lutkovno gledališče studenškega Sokola priredi za naše malčke v soboto popoldne ob 16. zabavno igro v štirih dejanjih »Janko pri Repoševu«.

Vse MALE IN VELIKE OGLASE za sobotno številko oddajte v lastnem interesu še danes

m Obrtno gostilnska konsumna zadruga Gospodarska samopomoč bo imela drevi ob 20. sejo pri »Zamorcu«, katere se bodo udeležili tudi predstavniki vseh mariborskih obrtnih združenj.

m S hleva je padla ter se poškodovala po glavi 21 letna viničarjeva hči Elizabeta Gorjupova iz Jarenine. Prišla je v mariborsko bolnišnico.

m S slamoreznic se je vrezal v desni komolec 50 letni hlapec Alojz Rodošek iz Limbuša, zdravi se v mariborski bolnišnici.

Sport

Zahteve dveh kolesarskih podzvez

Delegati mariborske in koroške kolesarske podzveze so na sestanku 5. novembra 1940 v Mariboru sklenili soglasno predložiti SKZ v Ljubljani naslednjo resolucijo:

1. Z ozirom na bližnji ustanovni občni zbor Vrhovne kolesarske zveze kraljevine Jugoslavije, ki je sklican za 10. novembra 1940 v Beogradu pod vodstvom Slovenske in Srbske kolesarske zveze, o katerem sklepu ni bila obveščena niti mariborska niti koroška kolesarska podzveza, na katerih teritoriju deluje večina slovenskih kolesarskih klubov, smatra ta imenovani podzvezi sklep oziroma pristane na sklicanje ustanovnega občnega zbora vrhovne kolesarske zveze v Beogradu kot nepravilno storjen sklep.

2. Smatramo, da je sklicanje ustanovnega občnega zbora preuranjeno, kajti predvsem je neobhodno potrebno razčistiti nastale razmere vsled odstopa predsednika SKZ g. podpolkovnika Jakliča.

3. Upravni odbor SKZ ni našel za potrebno, da bi o odstopu svojega predsednika oficijelno obvestil I. podpredsednika tov. Hlebša, da bi prevzel funkcije po odstopivšem predsedni-

ku, temveč so si gotovi funkcionarji u. o. SKZ samovoljno prilastili nadaljnje vodstvo in odločitve vrhovne ustanove slovenskega kolesarskega sporta ter s tem eklatantno kršili pravila SKZ.

4. Radi samolastnega postopanja nekaterih funkcionarjev SKZ je situacija nastala nevzdržna in slovenskemu kolesarskemu sportu škodljiva.

5. Obe podzvezi podpisnici te resolucije sta vsekakor za skupno sodelovanje med Slovenci, Hrvati in Srbi, da se končno javno ustanovi vrhovni forum kolesarskega sporta v Jugoslaviji, toda le sporazumno z vsemi nacionalnimi kolesarskimi savezi.

6. Mariborska in Koroška kolesarska podzveza smatra za potrebno, da opozorita na nepravilni postopek posameznih funkcionarjev SKZ, zaradi česar ne bosta priznali nikakršnega sklepa, niti občnega zbora, ki se bo eventualno vršil 10. novembra 1940 v Beogradu.

7. Radi gori navedenega

ZAHTEVAMO:

da SKZ v predpisanem roku skliče izredni ob-

Nočni vlom
v Frankopanovi ulici

Poslovodja »Tovarne blagajne d. d.« v Frankopanovi ulici je ponoči opazil luč v pisarniških prostorih podjetja, ter je zaradi tega obvestil stražnico, da je bržkone kakšen vlomilec v pisarni. Na lice mesta sta se takoj podala dva stražnika, ki pa sta našla pisarno prazno. Neznani vlomilec je vdrl skozi okno ter s pilo odprl predal pisalne mize, kjer pa ni našel ničesar. Odnesele pa je iz pisarne okoli 3000 din vreden pisalni stroj znamke »Remington« ter zapustil pisarno zopet skozi okno. Policijski daktiloskop je preiskal sobo, da bi morda našel kakšne prstne odtise, na prostem pa je bilo zasledovanje nemogoče, ker je v sosednjih vrtovih nastopila voda.

SOKOLSKO GLEDALIŠČE V RUŠAH

»Triglavske rože« pravljica igra v 4 dejanjih je v nedeljo, 3. t. m., na odru sokolskega gledališča v Rušah dosegla popoln uspeh. Ker za prvo predstavo mnogo ljudi ni moglo več dobiti vstopnic, se igra na splošno željo ponovi v nedeljo, 10. t. m., ob 16. Režija je v rokah s. Marice Čepejeve.

Vse MALE IN VELIKE OGLASE za sobotno številko oddajte v lastnem interesu še danes

m Šestdeseti rojstni dan obhaja danes mariborski prevoznik in posestnik Franc Nemec, ki že preko 30 let izvršuje prevozniško obrt.

m Ljudska univerza v Mariboru. Drevi ob 20. uri bo predaval prof. Viktor Petkovšek o temi »Z Jadranske obale na vrhove Durmitorja«. Predavanje bo pojasnjevalo nad 150 prekrasnih diapozitivov v naravnih barvah.

čni zbor v Celju, na katerem naj se izvoli nov, sedaj okrnjeni upravni odbor zveze, a istočasno, da izvoli delegate, ki bodo zvezo zastopali v vrhovni kolesarski zvezi kraljevine Jugoslavije.

V Mariboru dne 5. novembra 1940.

Za mariborsko kolesarsko podzvezo

Predsednik: Hlebš Anton, I. r.

Tajnik: Jenko Jože, I. r.

Za koroško kolesarsko podzvezo:

Tajnik: Bradač Drago, I. r.

TRETJE KÓLO POVRATNIH TEKEM V LIGI

V nedeljo, 10. nov., se bodo odigrale povratne tekme tretjega kola v slovenski nogometni ligi. Srečali se bodo sledeči nasprotniki: v Mariboru Maribor—Amater (2 : 4), v Celju Olimp—Železničar (0 : 2), v Ljubljani Ljubljana—Bratstvo (4 : 2), v Kranju Kranj—Mars (v prvi tekmi je zmagal Kranj z 2 : 1, a je bila razveljavljena). V oklepajih so navedeni rezultati tekem v jesenskem delu ligaškega prvenstva.

s Sekcija ZNS v Mariboru (službeno). K tekmi 9. novembra so delegirani gg. sodniki: Maribor—Amater, str. sod. Groselj in Orel, Železničar—Maribor (jun.) Hobacher.

Šah

Šahovska zvezda dr. E. Laskerja še ni ugasnila

Zadnja tri leta je dr. Emanuel Lasker utihnil. Vsaj zdi se tako. V Evropi je še kot gledalec prisostvoval velikemu boju med dr. Aljechinom in dr. Euwejem, nato velikemu AVRO turnirju na Nizozemskem. Poslej pa se

je umaknil iz razburkane Evrope. Čez veliko lužo. V New-Yorku je odprl šolo za bridge in filozofijo. Leta pa le polagoma podirajo tega šahovskega velikana. Kljub 72 letom starosti se še vedno udeležuje šahovskega življenja. Zvezda se polagoma pomika iz zenita v zaton, toda kljub temu bo svet ostal Lasker tak, kakršen je bil: izbrusen psihologični strateg in kombinatorik. Ostale bodo velike partije, veličastne bitke, ki jih je Lasker vodil na šahovnici. Tudi še poslej, ko sivega starca ne bo več.

V New-Yorku je dr. Lasker član šah. kluba »Marshall Chess Club«, kjer še vedno živo in neugnano šahira kljub težkim letom ter stoječno gleda s starim Frankom Marshallom, kako mlade generacije udirajo v šahovsko kraljestvo ter zavzemajo pozicije. Letos se je dr. Lasker celo udeležil turnirja za prvenstvo M. Ch. C. Vzdržal je do konca težko igro. Zmagal je nekaj lepši partij ter si priboril pravo častno mesto. Rüben Fine je bil na turnirju seveda neomejen gospodar. Dr. Lasker in Marshall mu nista mogla do živga, četudi sta marsikateremu mladeniču dokazala, da še nista za staro šaro.

Z letošnjega prvenstvenega turnirja je tudi sledeča dr. Laskerjeva partija:

162. Sicilijanka

Beli: dr. E. Lasker Črni: S. N. Bernstein

1. e4, c5 2. Sf3, e6 3. c3, d5 4. exd5, Dxd5 5. d4, Sc6 6. Le2, exd4 7. exd4, Lb4+ 8. Sc3, Sf6 9. 0-0, Dd6 10. a3, La5 11. Da4, 0-0 12. Lg5, a6 13. Lxf6, gxf6 14. Tad1, b5 15. Db3, Lc7 16. Se4, De7 17. Dc3!, Lb7 18. d5!, Le5 19. Sxe5, Sxe5 20. f4, Tac8 21. d6!, Dd8 22. Sxf6+!, Dxf6 23. Dxe5, Dxe5 24. fxe5, Te5 25. d7!, Tfd8 26. Lh5!, Txe5 27. Lxf7+, Kg7 28. Td3, Tg5 29. g3, Tgd5 30. Txd5, Lxd5 31. Le8, a5 32. Tf7+, Kg8 33. Kf2, Lc6 34. Te7, e5 35. Lf7+!, Kf8 36. Te8+, Txe8 37. Lxe8, Ke7 38. d8D+, Kxd8 39. Lxc6 in črni preda.

S tega turnirja je še naslednja partija, edini poraz, ki ga je doživel Fine, ki je sicer z lahkoto osvojil klubsko prvenstvo:

163. Damin gambit

Beli: M. Green

Črni: R. Fine

1. d4, Sf6 2. c4, e6 3. Sf3, d5 4. Sc3, Lb4 5. exd5 (beli se izogne zapletljajem dunajske variante, ki bi nastali po 5. e3, c5 in ki še niso dobro teoretično preiskani), Sxd5 (na 5... exd5 bi sledilo 6. Lg5 in črni bi imel vezano pozicijo) 6. Ld2, 0-0 7. e4, Sxc3 8. bxc3, Le7 9. Ld3, c5 (v tej poziciji poteza c5 nima tolike veljave kot v Grünfeldovi obrambi, kjer pritiska na kmeta d4 tudi lovec g7) 10. 0-0, b6 11. De2, Lb7 12. Tfd1, Sc6 (bolje bi bilo 12... exd4 in šele nato 13... Sc6) 13. dxc5, bxc5 14. e5, De7 15. Tab1, Tad8 16. Lf4, Sa5 17. Le4, Lc6 18. De2, g6 (bolje 18... h6) 19. Txd8, Txd8 20. Te1, Db7 21. h4! (beli otvori nevaren napad na kraljevem krilu, proti kateremu črni nima zadostne kompenciacije na damskem krilu), Sc4 22. Lxc6, Dxc6 23. h5, Sb6 24. Lg5!, Lxg5 25. Sxg5, Da4 26. Dcll, Dh4 (na 26... Dxa2 bi beli dobil 27. Df4 in nato 28. Se4) 27. Se4, Kg7 28. Sf6 (grozi izguba dame po 29. Te4), h6 29. hxg6, hxg6 30. Te4, Dg5 31. Da3!, Tdl+ 32. Kh2, Dcl 33. Dxc5, Kf7 34. De7+, Sd7 35. Sxd7, Th1+ 36. Kg3, Dg5+ 37. Tg4, De7 38. Tf4+, Kg7 39. Dd6 in črni preda. — (Glose K. Opočensky.)

Š. Na velikem dopisnem turnirju v Moskvi, ki so se ga poleg mojstrov udeležili igralci prve kategorije, tako zvani »prvokategorniki«, je zmagal z 9 in pol točkami Sozin, drugo mesto pa je zasedel Ragozin z 8.

Turnir v Krakovu

V Krakovu je pravkar pričel večji nemški šahovski turnir pod pokroviteljstvom generalnega guvernerja dr. Franka. Turnirja se udeležuje 12 nemških mojstrov, med njimi tudi Bogoljubov, ki je sicer uradni tolmač za poljski in ruski jezik pri guvernementu v Krakovu. Otvoritev je bila posebno svečana ter ji je prisostvoval tudi sam guverner. Zrebr je določil naslednji vrstni red udeležencev: 1. Richter, 2. Kieninger, 3. Bogoljubov, 4. Reilstab, 5. Gülg, 6. Blümich, 7. Eisinger, 8. Kohler, 9. Moss, 10. Ahaues, 11. Lokvenc in 12. Müller. V 1. kolu je Kohler premagal Gilga, Bogoljubov pa Ahauesa, dočim sta Müller in Richter remizirala, tri partije pa so bile prekinjene. Prva kola bodo odigrana v Krakovu tri kola Krynici, dve koli v Radomu, zadnja tri kola z zaključkom pa v Varšavi.

PETLETNICO

je proslavil v nedeljo šahovski klub Gaberje. Ob 14. se je pričel brzoturnir, katerega se je udeležilo 17 igralcev. Prvo mesto si je priboril Josip Schneider s 15 točkami od 16 dosegljivih, drugo Vladimir Diehl s 14, tretje Mirko Fajš s 13 in pol, četrto F. Csörgö z 12, peto Domajhu z 11, šesto in sedmo E. Csörgö in Mr. Hočevár z 9 in pol itd. Po turnirju je bila slavnostna seja, na kateri so posamezni odbojniki orisali uspešno delovanje kluba v prvih letih. Ob tej priliki so bile razdeljene nagrade spominskega turnirja dr. A. Schwaba, ki ga je priredil SKG.

Partije iz Moskve

150. Angleška partija

(4. kolo šampionata SSSR 1940 v Moskvi).
Beli: Botvinnik Črni: Leventiš
1. e4, e5 2. Sc3, Sf6 3. Sf3, Sc6 4. d4, exd4 5. Sxd4, Lb4 6. Lg5, h6 7. Lh4, Lxc3+ 8. bxc3, Se5 9. e3, Sg6 10. Lg3, Se4 11. De2, Sxg3 12. hxg3, d6 13. f4, De7 14. Kf2, Sg8 15. e5!, dxc5 16. Lb5+!, Sfd7 17. Sf5, Df6 18. Tad1!, g6 19. Sxh6, Tf8 20. g4, a6 21. g5, De6 22. Le2, Sb6 23. Sg4, Ke7 24. Sf6, Dc6 25. Th7, Lf5 26. e4, Le6 27. f5, gxf5 28. exf5 in črni preda v popolnoma izgubljeni poziciji.

153. Damin gambit

(8. kolo šampionata SSSR 1940 v Moskvi).
Beli: Lisicn Črni: Kotov
1. d4, Sf6 2. c4, e6 3. Sf3, d5 4. Sc3, Le7 5. Lg5, 0-0 6. e3, Sbd7 7. Ld3, dxc4 8. Lxc4, a6 9. a4, b6 10. 0-0, Lb7 11. De2, Sd5 12. Lxe7, Dxe7 13. Tfcl, Lc7 14. a5, Sxc3! 15. Txc3, b5 16. Ld3, c5 17. dxc5, Sxe5 18. Tac1, g6 19. Sd2, Te6 20. Lb1, Tac8 21. f3, Dd8 22. Ta3, Td6 23. Tc2, b4 24. Ta1, b3 25. Txc5, Txc5 26. Sxb3, Td1+ in beli preda, ker sledi mat oz. izguba dame.

19. šahovski oreh

Obljuba dela dolg, pravijo. Tudi v šahu. Poglejte zatorej se eno umetnino Nikolaja D. Grigorjeva. Kakor vam je bila gotovo všeč njegova prva kmečka končnica, ki smo jo objavili pred tremi tedni, prav tako boste navdušeni za drugo. Pa znabit tudi še za nadaljne, ki bodo sledile. Beli: Kcl, kmeta na f4 in h2. Črni: Kh4, kmeta na a3 in c7. Beli na potezi dobi

cija je izredno zanimiva. Material je zredčen ter izenačen, a je vendar v poziciji neverjetno mnogo življenja. Prva poteza vam menda ne bo delala preglavic, ker je nujna in na dlani. Toda tudi naslednje so še skrite. Poglejte in pošljite rešitev najkasneje do srede, 13. t. m.

REŠITEV 18. ŠAHOVSKEGA OREHA

1. Ke7!, g5 (črni seveda hiti po danto) 2. Kd6, g4 (ali že vidite velikansko silo belega kralja?) 3. e7, Lb5 4. Kc5, Le8 5. Kd4 (kralj je prišel končno v kvadrat prostega kmeta in bitka je odločena), Kb7 6. Ke4, Kc7 7. Kf4 in remis.

Tokrat so reševalci urednika naravnost zasuili s rešitvami; med 54 rešitvami je bilo 29 pravih. Pravilno so rešili: Anton Jakolič, Jurij Regoršek, Rudolf Kocjan, Ante Martiniz, Ado Kolenc, Zoran Razboršek, Rudolf Knecht, dr. Roman Klasinc, Dragobert Kolenc, Danilo Peče, Branko Šturm, vsi iz Maribora; Lojze Zajc in Ernest Kapun iz Ljubljane; Marije Mišura, Benkovač; Gustav Hrzič, Velika Nedelja; Ferdinand Sajna, Pragersko; Franc Rihtarsič, Hrušica-Jesenice; Štefan Domanjko, Celje; Rudolf Goljat, Dovže-Mislina; Aladar Kardoš in Franjo Škarabot, Murska Sobota; Franjo Detiček, Smarje pri Jelšah; Janko Jordan, Sv. Jurij ob Ščavnici; Emil Kahlbrenner, Ormož; Ivan Kazjak, Sv. Lovrenc na Poh.; Rudolf Travinč, Zagreb; Feliks Pozne, Opotnica; Franc Nachtigal, Podpeč-Prešerje; Alojz Kohne, Ruše.

Zrebr je določil nagrado — roman Ivana Olbrachta »Hajduk Nikola Suhaj« — Rudolfu Goljatu, Dovže-Mislina.

Kupon za šahovsko nagrado

„Večernik“, 8. novembra 1940

MALI OGLASI

CENE MALIM OGLASOM: V malih oglasih stane vsaka beseda 50 par. najmanjša pristojbina za to oglasje je 10.—. Družbe, oreklid. dopisovanja in ženitovanjski oglasji 1.— po besedi. Najmanjši znesek za to oglasje je 12.—. Debelo tiskane besede se računajo dvojnó. Oglasni davek za enkratno obilavo znaša 2.—. Znesek za male oglase se plačuje takoj pri naročilu, oziroma na le vpisati v listu skupaj s naročilom ali pa po pošti oložit na čekovni račun št. 11.409. — Za vse pisarne odgovore eled malih oglasov se mora priložiti znamka za 3 din.

KAM, KJE?

Beseda stane 50 para. davek 3.— din. Dajanje naslova 3.— din.

GOSTILNA »KREN«
v nedeljo koncert. Vabi vse Martine na veselo zabavo, dobro kapljico in prileške gibance. Gostilničar Klemenšak. 19721-1

Iščem

SLUŽKINJO

za takoj. Naslov v ogl. odd. »Večernika«. 19734-2

Sprejme se

SLUŽKINJA

zmožna kuhe Prednost imajo one, katere so bile že pri uradniški družini. Naslov v ogl. odd. »Večernika«. 19767-2

VAJENCI-(KE)

Beseda stane 50 para. davek 3.— din. Dajanje naslova 3.— din.

Išče se

GOSTILNISKA UČENKA Aleksandrova 18. gostilna. 19741-4

UČENKA ALI UČENKO

z znanjem slovenskega in nemškega jezika z malo maturo sprejme Karbutz, Gosposka ulica 3. trgovina s papirjem. 19751-4

SOBO ODDA

Beseda stane 50 para. davek 3.— din. Dajanje naslova 3.— din.

Išče se

SOBA v centru se takoj odda. Can-karjeva I-II, Maribor. 19765-8

OPREMLJENA SOBA

se odda za dve osebi v prvem nadstropju. Anleksandrova 18. Poizve se v gostilni. 19740-8

Čitajte, »Večernik«

SOBO IŠČE

Beseda stane 50 para. davek 3.— din. Dajanje naslova 3.— din.

Iščem

PRAZNO SOBO s 1. ali 15. dec. od Frankopanove do Kralla Petra trga. Naslov pustiti v ogl. odd. »Večernika«. 19735-9

KUPUJ DOMAČE BLAGO

POHIŠTVO-OPREMA

Beseda stane 50 para. davek 3.— din. Dajanje naslova 3.— din.

Išče se

DVE MIZICI za pisalni stroj kupimo. Ponudbe pod »Dve mizici« na ogl. odd. »Večernika«. 19726-17

Aka

želite oglaševati, pokličite telefon:

25-67

POSEST

Beseda stane 50 para. davek 3.— din. Dajanje naslova 3.— din.

Oddam

CELO HIŠICO v najem z lepim vrtom, sončno ter v bližini avtobusne postaje. Vprašati Jerovškova 52. 19748-11

Kupim večjo trgovsko ali

STANOVANJSKO HIŠO v Mariboru ali okolici. Plačam v gotovini Vinko Punčar. Slovenjgradec. 19750-11

OBRT-TRGOVINA

Beseda stane 50 para. davek 3.— din. Dajanje naslova 3.— din.

K E R A M I K A

Hišni posestniki in najemniki, pregledite Vaše peči in štedilnike, predno nastopi zima. Vsa pečarska in keramična dela izvršuje solidno in poceni Anton Rajšp, Maribor, Orožnova 6. kjer si lahko ogledate veliko zalogo. Prvo vrstne ploščice ter peči — Stavbeniki in pečarji popust. 5212-13

POHIŠTVO-OPREMA

Beseda stane 50 para. davek 3.— din. Dajanje naslova 3.— din.

DVE MIZICI za pisalni stroj kupimo. Ponudbe pod »Dve mizici« na ogl. odd. »Večernika«. 19726-17

ŽENSKI KOTIČEK

Beseda stane 50 para. davek 3.— din. Dajanje naslova 3.— din.

NOGAVICE

rokavice, perilo, trikotaža, volna, pletenine. Oset »Mara« Koroška 26. poleg tržnice. 16799-18

ZIDNA OPEKA!

Prodam opeko polovične hiše, ki se bo podrla, kakor tudi okna in vrata, istotam dobite tudi apneni prah. Čeh. Maribor. Betnayska c 4. 19766-18

GLOBOK, PLETEN

OTROŠKI VOZIČEK smučki in stenske slike na prodaj. Vprašati Vrtna ulica 21. parter, desno. 19752-18

MOŠKI IN ŽENSKI PLAŠČ

in obleka se prodaja. Naslov v ogl. odd. »Večernika«. 19746-18

Oglašujte!

Maeske ribe

in druge specialitete Pristna ljutomerska in dalmatinska vina v strokovno vodeči restavraciji »Zamor« Restavrater F. Brodnik.

Sokol Maribor II - Pobrežje - (naraščajski odsek)

uprizori v nedeljo 10. novembra 1940 ob 19. (7.) uri v Sokolskem domu na Pobrežju veseloigro

GLAVNI DOBITEK

Vstopnina običajna

Vljudno vabljeni

Zdravo!